

**Prezidentas raginamas
sustabdyti priimtus įstatymus**

Vilnius, liepos 9 d. (Elta) — Opozicinės Lietuvos demokratinės darbo partijos (LDDP) pirmininkas ir šios partijos frakcijos Seime seniūnas Česlovas Juršėnas paragino prezidentą Valdą Adamkunę vetuoti net kelis paskutiniuosius priimtus įstatymus.

Ketvirtadienį po susitikimo su prezidentu Č. Juršėnas, sakė, kad jis ragino valstybės vadovą grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti Advokatūros įstatymą, Švietimo įstatymo naują redakciją, pataisais Juridinių asmenų pelno mokesčių įstatyme ir Fizininių asmenų pajamų mokesčio laikinajame įstatyme bei pakeitimus Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatyme.

LDDP vadovo nuomone, naujame Advokatūros įstatyme yra nustatomas per didelis teisingumo ministro vaidmuo tvarkant advokatų reikalus.

Č. Juršėnas įsitikinęs, kad Švietimo įstatymo naująją redakciją pažeidžiami mokyklos pasaulietiško principai. Įstatyme numatyta galimybė kartu su Bažnyčia kurti bendras mokyklas, kuriose pasaulietiškos normos nustatytos Bažnyčia. Taip pat ginčytina, pasak jo, nuostata dėl savivaldybių įtakos mazinimo švietimui.

**Kunigo ir jo kolekcijos dingimas
— tarptautinis nusikaltimas**

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Spaudos konferencijoje ketvirtadienį Seimo narys, Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas pranešė, jog laikėsi Kaune, kur apžiūrėjo dingusio kunigo Rikardo Mikutavičiaus butą, susitikio su jo giminačiais bei bylą tiriančiais pareigūnais.

„Dirbta ne vieno žmogaus, dirbta aukštos klasės profesionalų, žinančių, kas yra paviekslai“, teigė R. Ozolas. Anot jo, nusikaltėliai gerai žinojo namo ir buto išdėstymą bei pagrobėjų vertybių vietas.

R. Ozolas mano, kad šis nusikaltimas yra susijęs su pasauline prekyba meno vertybėmis ir greitai išsistatys.

Centristų vadovas teigė, jog byla tirinama labai intensyviai, tačiau pripažino, jog pėdsakų, galinčių atvesti į R. Mikutavičiaus paslapties išnimimą, yra labai mažai.

Pats R. Ozolas sakė tikintis, jog R. Mikutavičius dar yra gyvas ir paragino žiniasklaidą bei visuomenę neskaičiuoti dingusio kunigo klaidų ir „ne-naikinti jo asmenybės“. „R. Mikutavičius yra padaręs tiek darbų ir tokių darbų, kad šiandien, iki mes nežinome jo likimo galutinai, neturėtume skaičiuoti jo galimų prasižengimų“, sakė parlamentarai.

R. Ozolas taip pat sakė pasigendęs deramo Bažnyčios žodžio bei kritikavo ekstraneous dalyvavimą bylos tyrime. „Ar mistika ir mistifikacijos po to, kai teisinis nihilizmas ir jokių įstatymų negebimas išsigalėjo Lietuvoje, tampa paskutine instancija, kuria mes galime tikėti?“, retoriskai klausė jis.

R. Mikutavičiaus ir jo kolekcijos, kurios vertė gali siekti 4

Pakeitimais Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatyme atsisakoma numatyto visuotinio gyventojų turto ir pajamų deklaravimo, turėjusio prasidėti jau šiemet. „Taip suduodamas smūgis kovai su nusikalstamumu. Be to, nevykdoma 1996 metų pabaigoje priimta vyriausybės programa, kurioje numatyta įvesti visuotinį kasmetinį piliečių pajamų ir turto deklaravimą“, nurodė Č. Juršėnas.

„Pataisais Juridinių asmenų pelno mokesčių įstatyme ir Fizininių asmenų pajamų mokesčio laikinajame įstatyme įvesti sėdima kapitalo prieaugio ir dividendų apmokestinimą, o tai turės neigiamos įtakos kapitalo rinkos plėtrai ir gali išstumti iš rinkos esamus bei potencialius investuotojus“, sakė LDDP vadovas.

Dėl pastarųjų pataisų savo susirūpinimą buvo pareiškęs ir pats V. Adamkus. Pasak LDDP vado, trečiadienį jo vadovaujama frakcija Seime svarstė visus minėtus įstatymus ir priėjo išvados, kad tuo atveju, jeigu prezidentas pasirašytų juos, būtų galima galvoti apie kreipimąsi į Konstitucinį teismą.

V. Adamkus pasiūlė LDDP pirmininkui aptarti jo minėtų įstatymų nuostatas su prezidento patarėjais, atsakingais už atitinkamus klausimus.

mln. JAV dolerių, pasigesta praėjusią savaitę.

**Dėl nesuderintų veiksmų
Lietuva nesikreipė į „Interpol“**

Lietuvos teisėsaugos pareigūnai, tiriantys kun. R. Mikutavičiaus ir jo vertingos antikvarinės kolekcijos dingimą, uždelsė apie tai informuoti „Interpol“.

„Interpol“ Lietuvos nacionalinio biuro komisaras inspektorius Darius Grėbliauskas ketvirtadienį sakė, kad, praėjus daugiau nei savaitėi, biuras dar nebuvo gavęs prašymo paskleisti informaciją apie dingimą ir galimą kolekcijos išvežimą į užsienį. Lietuvos pareigūnams apie įvykį teko pasikalbėti su kolegomis Latvijoje, kurie, iš spaudos sužinoję apie bylą, patys paskambino į Vilnių.

Latvijos „Interpol“ atstovai sakė nesuprantant, kodėl delsimas skelbti tarptautinę kelių milijonų JAV dolerių vertės kolekcijos paiešką, kai apie kur kas mažesnę vertę va-gystes kartais informuojama per 1 ar 2 dienas.

Tuo po kunigo ir jo kolekcijos dingimo liepos 1 d. meno žinovai buvo linkę manyti, kad paveikslus ir kitą antikvariatą gali būti mėginama kontrabanda išvežti į užsienį, nes legaliai jų parduoti Lietuvoje neįmanoma.

Netrukus po dingimo surengtoje spaudos konferencijoje Kauno vyriausiojo policijos komisariato laikinasis vadovas Rimantas Ramanauskas žurnalistams sakė, kad informacija apie dingusį žmogų ir vertybes perduota „Interpolui“.

BNS žiniomis, dabartiniai bylos tyrėjai Kaune iki šiol manė, kad tai padarė VRM atstovai Vilniuje. Tačiau, kaip

Nuotr.: JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas ekonomikos klausimais Stuart Eizenstat (kairėje) susitiko su Lietuvos ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriūnu.

**Aukšti Amerikos pareigūnai
pradėjo lankytis Lietuvoje**

Vilnius, liepos 9 d. (Elta-BNS) — Vizitą Lietuvoje pradėjo JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas ekonomikos klausimais Stuart Eizenstat. Šis vizitas vertinamas kaip grandis virtinėje JAV priemonių, didinančių įtaką ir plečiančių įvairių sričių bendradarbiavimą Baltijos regione.

Šią savaitę Lietuvoje jau viešėjo JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott. Ketvirtadienį, po susitiki-

mo su Lietuvos ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriūnu, S. Eizenstat sakė, kad investuoti Lietuvoje ketinanti JAV firma „Williams“ ne tik sukurtų naujų darbo vietų, bet ir pritrauktų kitų firmų investicijas, patvirtintų Lietuvoje esant „svetingą klimatą“. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad jau dabar JAV Lietuvoje yra investavusios daugiau nei Estijoje ir Latvijoje kartu paėmus.

**Centro sąjunga — vyriausybės
narė ir kritikė**

Vilnius, liepos 9 d. (Elta) — Centro sąjungos pirmininko, Seimo pirmininko pavaduotojo Romualdo Ozolo nuomone, Centro sąjungos dalyvavimas vyriausybėje nepa-naikina galimybės kritikuoti ją.

Tai jis sakė ketvirtadienio spaudos konferencijoje, atmesdamas LDDP frakcijos senitono pavaduotojo Juozo Bernatono Centro sąjungos užimamos pozicijos kritiką.

J. Bernatonis trečiadienį spaudos konferencijoje apkaltino Centro sąjungą „sėdėjimu ant dviejų kėdžių“. Viena vertus, ji dalyvauja vyriausybės darbe, kita vertus, dažnai paremia opozicijos siūlymus Seime. „Toks sėdėjimas ant dviejų kėdžių yra labai pavojingas, kadangi jos abi gali išsprūsti“, teigė J. Bernatonis. Jis sakė tikintis, kad Centro sąjungos vadovai apgalvos savo tolesnę strategiją ir pasirinktų, ar priartinti valdžios sprendimams, ar būti opozicijoje.

R. Ozolo nuomone, tai yra siūlymas pereiti į „kairę“ pusę

• **Liepos 7 dieną, gavus pinigų už parduotą „Lietuvos telekomą“**, Lietuvos oficialios tarptautinės atsargos padidėjo 510 mln. JAV dolerių — iki 1.673 mlrd. JAV dolerių, pranešė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas. Tai — didžiausias atsargų dydis per 8 nepriklausomybės metus. (BNS)

pasiūkino ministerijos atstovams spaudai, patys bylos tyrėjai galėjo ir turėjo kreiptis į „Interpol“ pagalbos.

Netrukus „Interpolas“ vis dėlto turėtų gauti prašymą apie paiešką. Dabar manoma, kad nesusipratimas dėl ryšių su „Interpolu“ įvyko, specialiajai tarymų grupei pirmininkas bylą iš Kauno policijos. Tarymų grupė yra sudaryta iš Kauno apygardos prokuratoriaus ir Tarymų valdybos pareigūnų.

Lietuvos vyriausybės vadovas žurnalistams teigė, jog susitikime su JAV pareigūnu „nebuvo konkrečių pokalbių apie kokias nors derybas“ su „Williams“.

Remiantis Lietuvos žiniasklaida, už „Naftotiekio“, „Mažeikių naftos“ ir „Botingės naftos“ 33 procentų akcijų paketą ši firma pasiūlė Lietuvai 600 mln. litų, tačiau Lietuvos vyriausybė tikisi gauti ne mažiau kaip milijardą litų.

Svečias G. Vagnoriūni kalbėjo ir apie Lietuvos siekius tapti Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) nare. S. Eizenstat pažymėjo, kad PPO „nėra klubas“, todėl norintiems tapti jos nariais reikia laikytis taisyklių ir nustatytų reikalavimų.

JAV tikisi, kad karo nusikaltimais kaltinamo Aleksandro Lileikio byla bus greitai išnagrinėta, ir joje bus priimtas teisingas nuosprendis, pareiškė Stuart Eizenstat. „Žinome, kad tai subtilus klausimas, tai sprendžia teismas, bet vien tai, kad byla jau nagrinėjama teisme, yra jūsų drąsos ir autoritetingos vadovybės nuopelnas“, sakė jis.

JAV Valstybės sekretorės padėjėjas yra įgaliotas turėti reikalų su turto grąžinimo Rytų ir Vidurio Europoje klausimais. Pasak jo, Lietuvos vyriausybė padarė nemažą pažangą, ypač grąžinant turtą žydų ir kitoms religinėms bendruomenėms. Tačiau Lietuva taiko apribojimus asmenims, kurie siekia atgauti per II pasaulinį karą ir sovietmečiu atimtą turtą.

Jis sveikino Lietuvos su-burtą komisiją istoriniam teisingumui nustatyti, pabrėždamas, kad skirtingai nuo kitų 16-os Europos valstybių, Lietuvoje bus tiriamas ne tik II pasaulinio karo periodas, bet ir laikotarpis iki 1990-ųjų metų. „Tai labai drąsus žingsnis“, pridūrė diplomatas.

**Pasaulio žydai Vilniaus
universitete mokosi jidiš**

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — Įvairių tautų, profesijų, skirtingo amžiaus žmonės iš dvylikos pasaulio valstybių dalyvauja jidiš kalbos ir literatūros studijose Vilniuje.

Vilniaus universiteto auditorijose mėnesį mokysis studijų dalyviai iš Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos, Belgijos, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Suomijos, Šveicarijos, Vokietijos, JAV, Kanados, Pietų Afrikos.

Jidiš „Vasaros universiteto“ paskaitos prieš tai vyko Oxforde ir Paryžiuje, o Lietuvoje jas surengė Vilniaus universiteto judaikos centras, remiant Atviros Lietuvos fondai.

Per atidarymą Studijų direktorius ir sumanytojas prof. Dr. Dovid Katz (Didžioji Britanija) pasidžiaugė, kad žydai „sulaukė to, apie ką anksčiau ne nesvajavo — suvažiavo į laisvą Lietuvą, kad čia mokytųsi jidiš kalbos“.

Pasak Lietuvos žydų bendruomenės pirmininko Simono Alperaviciaus, „šis sambūris sustiprins neigiamas mūsų pajėgas, padės puoselėti senų tradicinių žydų kultūrą Lietuvoje“.

Jam pritarė Vilniaus Gaono mūzejiaus direktorė vykdytoja Rachel Kastanian, stebuklu pavadinusi tai, kad po genocido nacių okupacijos laikais ir žydų kultūros slopinimo sovietmečiu ji išliko ir gyvoja.

Pasak judaikos centro vadovo Mejerio Šubos, Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Povilonis ketina Universitete organizuoti jidiš fakultatyvą.

**Rusijos spectarnybos ruošiasi
pasikėsinimams į JAV vadovus**

Vašingtonas, liepos 9 d. (AP-BNS) — Buvęs Sovietų Sąjungos agentas tvirtina, kad Rusijos karinė žvalgyba galimiems pasikėsinimams organizuoti renka informaciją apie JAV prezidentą Bill Clinton, svarbiausius Kongreso ir kariuomenės vadus bei kabineto narius.

Trečiadienį išleistoje knygoje buvęs Rusijos karinės žvalgybos pulkininkas Stanislav Lunev teigia, jog Jungtinėse Valstijose mokomi elitiniai smogikai karo atveju „bandys nužudyti kiek įmanoma daugiau Amerikos vadovų ir jų šeimų narių“.

Jie taip pat sprogdins elektrines, telefonų ryšio sistemas bei užtvankas, taip pat slapstas prezidento lėktuvo nusileidimo vietas, tvirtina 1992 m. į užsienį pabėgęs pareigūnas.

„Gali būti panaudoti ir taktiniai branduoliniai ginklai“, sakė jis.

Skelbdamas, jog savo patir-

timi jis nori „išspėti Ameriką apie galimus veiksmus prieš ją“, perbėgėlis teigia, kad Rusijos karinės oro pajėgos yra mokomos veiksmų prieš Jungtines Valstijas ir NATO.

Savo knygoje „Priešo akimis“ ir interviu žinių agentūrai „Associated Press“, S. Lu-

nev sakė, jog į JAV siunčiami užsienio turistais apsimitantys agentai padirbtais pasais, o elitinės smogikų grupės būriasi tokiose svarbiuose vietovėse, kaip Shenandoah slėnis prie Vašingtono ar Hudson slėnis New Yorke. Ten jie mokosi montuoti nedidelius branduolinius įtaisus, dar vadina-mus „lagaminų bombomis“.

„Rusiją vis dar gąsdina Amerikos pulkininkas Stanislav Lunev, žvalgyba daro viską, kad pasirengtų karui, kuris, jos manymu, bus neišvengiamas“, rašo S. Lunev.

CIA ir FBI pareigūnai atsisako svarstyti buvusio pulkininko spekuliacijas. CIA atstovė Anya Guilsher, komentuo-dama vieną jo teiginių, jog nusikaltėlių pasaulio atstovai praktiškai kontroliuoja Rusijos vyriausybę, o taip pat ir žvalgybos veiklą, sakė, kad Rusijos saugumo tarnybos viešai išreiškė susirūpinimą Rusijos organizuotų nusikaltėlių ryšiais su vyriausybės pareigūnais. Taigi, pareigūnų už kriminalinę veiklą tikslingai bandoma patraukti atsakomybėn.

A. Guilsher taip pat sakė, jog „Rusijos mafijos veikla yra sritis, kuri nuolat atidžiai stebima“.

**Minskas švelnina nusistatymą
dėl užsienio ambasadų**

Minskas, liepos 9 d. (Interfax-BNS) — Situacijoje dėl diplomatinio atstovybių Minske atsirado „naujų aspektų“ — „sušvelnėjo Baltarusijos valdžios nuostata“, ketvirtadienį pranešė Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Vladimir Gerasimovičius, kuris vadovauja specialiajai komisijai, turinčiai sureguliuoti konfliktą dėl ambasadorių rezidencijų.

Diplomatas mano, kad Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko suteikė užsienio politikos žinybai būtinus įgaliojimus „normalizuoti derybų procesą“ su užsienio ambasadų, kurių rezidencijos yra „Drozdų“ vyriausybės komplekse, atstovais.

„Dabar nėra kalbos apie jokių griežtų terminus ambasadoms išsikelti iš „Drozdų“, pabrėžė diplomatas.

Jis pažymėjo, kad ambasados bus skitos naujos vietos rezidencijoms, atsižvelgiant į jų pageidavimus.

Be to, kaip pranešė V. Gerasimovičius, URM pateikė valstybės vadovo administracijai siūlymą, kaip sureguliuoti padėtį. Pasiūlymuose numatoma kompensuoti lėšas, kurias ambasados išleido savo rezidencijų pastatams „Drozdų“ suremontuoti ir pertvarkyti.

Pasak V. Gerasimovičiaus, užsienio ambasadų atstovai „supratinę reagavo į naują situaciją“.

Jis pažymėjo, kad Prancūzijos, Vokietijos, JAV ambasadų atstovai pareiškė pasiryžę išsikelti iš „Drozdų“, jeigu Baltarusija sudarys „pri-imtinas sąlygas ambasadų rezidencijoms naujose vietose“.

Anksčiau Europos Sąjungos valstybių, JAV, Japonijos ir kitų valstybių atstovai išvyko iš Minsko į tėvynę pasikonsultuoti. Jų nuomone, Baltarusijos valdžia, pareikalavusi, kad jie išsikeltų iš savo rezidencijų, pažeidė Vienos diplomatinio santykių konvenciją.

KALENDORIUS

Liepos 10 d.: Rufina, Se-kunda, Amalija, Prudencija.

Liepos 11 d.: Šv. Benediktas, abatas (480-543 m.), Europos globėjas; Kipras, Olga, Rimtenis, Skaidrė. 1940 m. prasidėjo pirmieji sovietų vykdomi masiniai lietuvių suiminėjimai Lietuvoje.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

PASAULINĖS FUTBOLO
PIRMENYBĖS (VI)

Ši sekmadienį, 9 val. vak. Stade de France stadione — Paryžiaus šiaur. priemiestyje St. Denis, prasidės baigsmės rungtynės, kurių nugalėtojas taps naujuoju pasaulio meistriu ir tuo titulu puošis net ir ateinančiame tūkstantmetyje, atseit iki 2002 metų. Stadione rungtynes stebės arti 80,000 žiūrovų, o bendrai — radijo bangomis, televizijos perdavimu — numatytas 1,8 mlrd. stebėtojų skaičius šioje planetoje. Šių varžybų priešininkai — šeimininkai prancūzai su jau 4 kartusmeisterio titulą išsikovojušiais brazilais.

Trumpai pažvelkime kaip iš 32 komandų liko tik 2. Anksčiau rašėme apie grupines pirmo rato kovas bei antro rato susitikimus. O dabar:

Ketvirtfinalo varžybos

Praėjusį savaitgalį — liepos 3 ir 4 d. keturiuose stadioneuose buvo pravestos tolimesnės varžybos. Jų tikslas nustatyti kas toliau galės varžytis ir kam jau laikas vykti namo, nors tokio noro ir nebūtų žaidėjų tarpe. Tuo tikslu jau iš anksto suporuotos 4 poros, nežinančios kurios rinktinės sudarys tas poras, bet kiekvienas tuo poreliu varžybinis susitikimas paliko stebėtojams daug malonių išpūdžių, nes žaidimo kokybė buvo intensyvi ir mums parodyti puikus futbolo žaidimai.

Penktadienį Nantes stadione susitiko Brazilijos ir Danijos vienuolikės. Nors pirmo rato varžybose danai tesugebėjo pasiekti 3 įvarčius, kurių tačiau pakako patekti į antrą ratą, sekanciose žaidynėse jie nustebino sportinį pasaulį savo įtikinantiu Nigerijos nugalėjimu 4:1. Staiga visi prisiminėme, kad danai 1992 metais tapo Europos pirmenybių laimėtojai, o spaudos gidai mums tvirtino, kad jų vartininkas Schmeichel laikytinas geriausiu vartininku. Reikia pasakyti, kad rungtynės prieš brazilus danų nebaugino ir turėjo malonumą pasigerėti žaidimo lygiu. Bet brazilai 3:2 rezultatu susitikimą laimėjo.

Kitą dieną susitiko argentiniečiai su olandais. Pastarieji patį pradžioje turėjo kietas bevartas varžybas su pietiniu kaimynu — belgais, bet kitose rungtynėse prieš P. Korėjos atstovus, jiems atskaitė 5:0. Daug kas olandus ir šiandien laiko jei ne pacia geriausiais, tai bent tarp pirmųjų Europos rinkinių. Susitikime prieš argentiniečius jie mums parodė, kad tai iš tikro stipri ir gabi rinktinė. Ypač dėmesį atkreipė jų vykusio taktika vengti vidurio aikštės, kur daugybė varžybų šiose pirmenybėse susipainiojo ir tokiu būdu nesugebėjo išvystyti elegantiškų ir sėkmingų puolimų su įvairių pasiekimais. Olandai iš gynybinę situaciją tuoj kamuolių pasiūsdavo į puolimo teritoriją, kur jie sugebėjo išvystyti eilę žavių kombinacijų. Tuo pačiu tempas sugreitojo ir olandai kontroliavo žaidimo eigą bei tempą. O argentiniečiams, kurie jau 2 kartus buvo pasipuošęmeisterio titulą, teko staigus prasižvelgimas ir tik vienas jų buvo paverstas

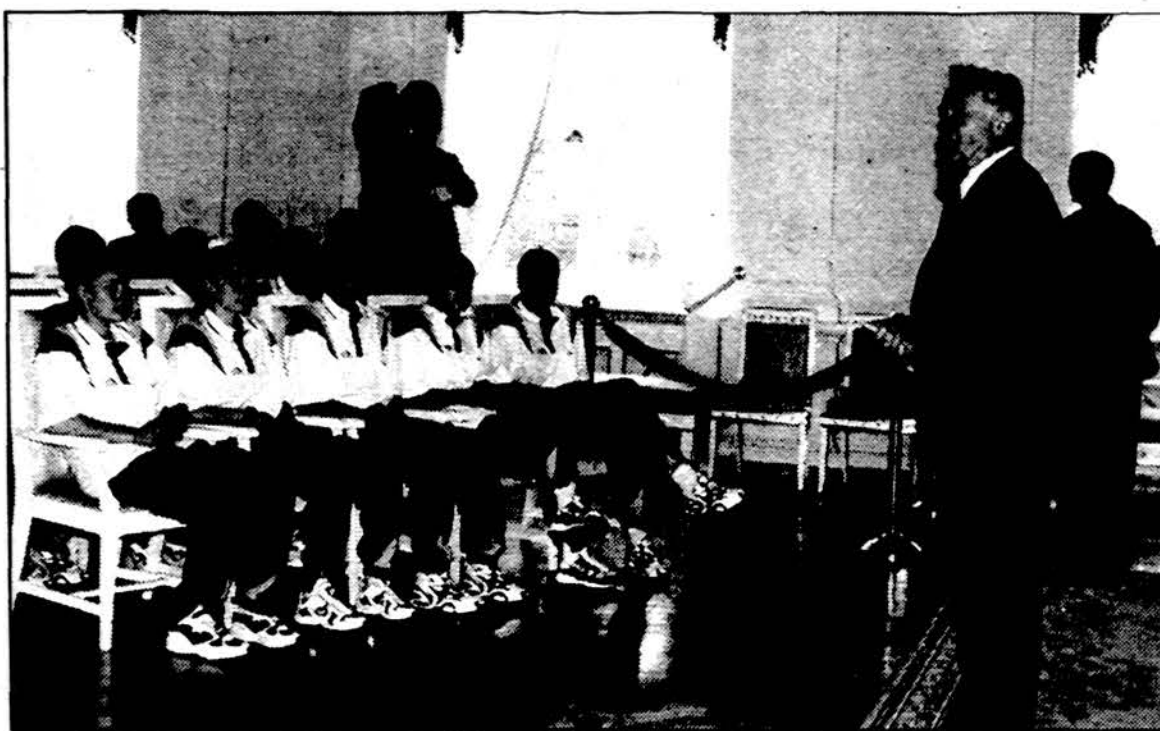
įvairių. Tad 2:1 pasekme olandai pateko į pusfinalą. Gaila, kad ši komanda veikiama tam tikrų sociologinių įtampų, o jų strateginė sąvoka „totalinis futbolas“ išsigimė į gynybinę taktiką dominavimą šiose žaidynėse. Bet apie tai — kita praga.

Penktadienį aikštę išbėgo ir italų bei prancūzų rinktinės. Pirmieji jau 3 kartus pasipuošęmeisterio vardu (antrą savo titulą jie laimėjo Prancūzijoje 1938 metais), o šeimininkai tokių laurų dar nėra susilaukę, nors pirmenybės kiek favorizuoja žaidynių rengėjus. Kieta, įtempta kova buvo be natūralių pasekmių — nei vieni, nei antri nepasiekė nei vieno įvarčio. Teko praversti „baudinių varžybas“, o šeimininkai vyravo 4:3, ir tuo pačiu pateko į pusfinalį.

Ketvirtas susitikimas šiame rate suteikė pirmąjį dramatinį netikėtumą. Savo neseniai atgauta nepriklausomybė pasinaudojama kroatų išsikovojo teisę dalyvauti baigsmės varžybose Prancūzijoje, nors „įprastine prasme“ balkanams jau atstovavo jugoslavai. Tačiau kroatų pateko į H grupę, kur įveikė japonus 1:0, Jamaiką 3:1 ir tik turėjo pasiduoti argentiniečiams 0:1. O antrame rate, jiems pasisekė nugalėti rumūnus 1:0 ir taip jie pateko į porėlių su vokiečiais. Pastarieji jau 3 kartus tapę nugalėtojais, šiose pirmenybėse po brazilų buvo laikomi antruoju favoritais. Žaidimas per pirmas 40 min. vyko be netikėtumų. Vokiečiai dominavo, vokiečiai spaudė, vokiečiai puolė, bet vokiečiai neįmušė nei vieno įvarčio. Ir tada teisėjas gynyboje žaidžiantį Woens nubaudė drastiškai. Už prasižengimą prieš kroatą jis raudonos kortelės „pagalba“ buvo pasiūstas už aikštės be teisės į kitą žaidėjų pakeisti. Ir staiga žaidimas stipriai pasikeitė. Dešimtukė vokiečių prieš jauną, agresyvią kroatų rinktinę negalėjo atlaikyti ir rungtynės pralaimėjo 0:3. Patys kroatų negalėjo suvokti savo laimėjimo. Kartu išryškėjo ir faktas, kad amžiumi vokiečiai buvo „per seni“ šį susitikimą tokiose sąlygose laimėti. Vokiečiai, po škotų, pirmenybės išstatė amžiumi vyriausią rinktinę. Namų išvažiavo germanai, o kroatai įžengė į pusfinalį.

Beliko keturi

Praėjusį antradienį Brazilija susitiko su Olandija. Žaidynės buvo kietos, greito tempo, bet nebūtinai ypatingo lygio, nes daug dėmesio buvo skirta gynybai. Tokiu būdu brazilams nebuvo tiek daug progų išryškinti savo „samba“ stilius. Pirmasis kėlinys baigėsi be įvairių, o antrojo pradžioje, berods, 22 sekundę garsiajam Ronaldo galop pasisekė vienas prasižvelgimas jam įprasta forma ir pietiečiai 42 minutes vedė, kol 87 min. P. Kluivert šūviu rungtynės buvo išlygintos. Tarp kitko, šis olandų žaidėjas šiuo metu žaidžia už AC Milaną ir yra vienas stipriųjų olandų pažiūrų. Po pusvalandžio praigalimo vėl teko naudoti baudinių spyrimo for-

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus š.m. liepos 9 d. kalba susitikime su Lietuvos jaunais sportininkais, išvykstantiems į Maskvoje vyksiančias Pasaulio jaunųjų sporto žaidynes. (ELTos nuotrauka)

PREZIDENTAS PALYDĖJO
SPORTININKUS Į PASAULIO JAUNIMO
SPORTO ŽAIDYNES

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad ketvirtadienį, liepos 9 d. į Maskvą išlydėję būsimojus olimpinis čempionus.

Tai jis sakė, priimdamas Lietuvos jaunimo sporto delegacijos Pasaulio jaunimo sporto žaidynėse atstovus.

Maskvoje Pirmosiose Pasaulio jaunųjų sporto žaidynėse liepos 11-19 dienomis, dalyvaus 118 sportininkų, 34 treneriai, 3 teisėjai bei 4 vadovai. Iš viso varžysis sportininkai iš daugiau nei 150 pasaulio valstybių.

Kiek anksčiau į Maskvą jau išvyko Lietuvos futbolo, rinktinės, o visa delegacija išvažiuoja ketvirtadienį.

ma nustatyti laimėtoją. Čia ir vėl sužibėjo brazilų vartininkas Taffarel, sulaukdamas 2 smūgius ir 4:2 rezultatu lemdamas savo rinktinės iškovoti laimėjimą. Žaidimas per pirmas 40 min. vyko be netikėtumų. Vokiečiai dominavo, vokiečiai spaudė, vokiečiai puolė, bet vokiečiai neįmušė nei vieno įvarčio. Ir tada teisėjas gynyboje žaidžiantį Woens nubaudė drastiškai. Už prasižengimą prieš kroatą jis raudonos kortelės „pagalba“ buvo pasiūstas už aikštės be teisės į kitą žaidėjų pakeisti. Ir staiga žaidimas stipriai pasikeitė. Dešimtukė vokiečių prieš jauną, agresyvią kroatų rinktinę negalėjo atlaikyti ir rungtynės pralaimėjo 0:3. Patys kroatų negalėjo suvokti savo laimėjimo. Kartu išryškėjo ir faktas, kad amžiumi vokiečiai buvo „per seni“ šį susitikimą tokiose sąlygose laimėti. Vokiečiai, po škotų, pirmenybės išstatė amžiumi vyriausią rinktinę. Namų išvažiavo germanai, o kroatai įžengė į pusfinalį.

Dieną vėliau St. Denis stadione susirėmė šeimininkai su netikėtai taip aukštai iškilusia, bet tos privilegijos verta Kroatija. Žaidimas buvo kietas, neįsipiūrojęs per visą pirmą kėlinį. Ir vėl jokių pasekmių — bevartės lygiosios. Tačiau, patį pirmą antrą kėlinio minutę garsusis kroatas Davor Suker įmušė pirmą rungtynių įvartį. Įdomus tapimas — pirmosios semi-finalo varžybose brazilas Ronaldo savo rinktinę pelnė pirmą žaidimo įvartį 22-tą antro kėlinio sekundę, o šiose rungtynėse įvartis pasiektas 26-tą sekundę. Tačiau, jau po minutės Karibų saloje Gvadelupe (Guadeloupe) gimęs, bet 9 m. amžiaus į Paryžių imigravęs gynybas Lilian Thuram pasiekė išlyginimą. Negana to — 24 min. vėliau — 69-oje minutėje tas pats žaidėjas dar kartą atrado kroatų vartus. Tos 2:1 pasekmės užteko prancūzams iškopti į baigmę. Tačiau, 74-oje minutėje teisėjas iš aikštės išprašė pasizymėjusį gynyką Laurent Blanc, suteikdamas jam raudoną kortelę. Tuo pačiu Blanc nebegalės žaisti patioj baigmėje — o jo įvartis prieš Paragvajų lėmė tas rungtynes, o jo baudinys prieš italų užtikrino prancūzams kelią į pusfinalį.

Kas užvakar rytą stebėjo Ronaldo galop pasisekė vienas prasižvelgimas jam įprasta forma ir pietiečiai 42 minutes vedė, kol 87 min. P. Kluivert šūviu rungtynės buvo išlygintos. Tarp kitko, šis olandų žaidėjas šiuo metu žaidžia už AC Milaną ir yra vienas stipriųjų olandų pažiūrų. Po pusvalandžio praigalimo vėl teko naudoti baudinių spyrimo for-

Prezidentas V. Adamkus sakė, kad jaunieji sportininkai vežasi senas Lietuvos sporto tradicijas ir priminė, kad iki šiol Lietuvos sportininkai atlikdavo ir svarbią reprezentacinę misiją. „Esu įsitikinęs, kad prieš save matome būsimojus Lietuvos olimpinis čempionus. Išlydime jus su didele meile ir pagarba lauksime jūsų sugrįžtant“, — sakė prezidentas.

Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas įteikė prezidentui gintarinį suvenyrą — „tvirtybės ir ilgaamžiškumo simbolį“.

II TAUTINĖJE
OLIMPIADOJE
DALYVAVO
32 UŽSIENIO
LIETUVIAI

II Lietuvos Tautinės olimpiados (LTO) varžybose, kartu su pajėgiausiais Lietuvos sportininkais, dalyvavo 32 lietuviai iš užsienio, kurie čia varžėsi futbolo, plaukimo, lengvosios atletikos ir graikų-romėnų varžybose.

Ryškiausia užsienio lietuvių sporto žvaigždė — JAV ieties metikas Tomas Pukštys, praėjusį savaitgalį tapęs JAV čempionu ir sėkmingai rungtyniaujantis daugelyje tarptautinių varžybų. II LTO lengvosios atletikos varžybose T. Pukštys rungtyniavo birželio 24 d. nuo 12 valan-

PASAULIO „PAPLŪDYMIO“
TINKLINIO TURNYRAS

Šių m. birželio 16-22 d. Toronte vyko „1998 FIVB WORLD BEACH VOLLEYBALL LABATT BLUE TORONTO OPEN“ turnyras. Jame dalyvavo 138 komandos iš 35 valstybių. Šis įvykis mūsų skaitytojams pristatomas dėl to, nes jame dalyvavo trys komandos iš Lietuvos.

Apie šį, sporto šaka tapusį „paplūdimio“ tinkliniu (beach volleyball) ir jo dar gana trumpą istoriją nedaug ką galima pasakyti, jis tačiau, sparčiai populiarėja ir pradeda „išsiplietinti“ pasaulio sporto arenoje. Beach Volleyball jau yra vasaros olimpinis žaidimų saraše.

Lietuvoje, 1996 m. išleistoje knygoje „Sporto terminų žodynas“, rašoma: „sportinis kamuolio žaidimas stačiakampėje smėlio aikštėje be vidurio ir puolimo linijų. Aikštės dydis 18 x 9 m. Žaidžia 2 komandos po 2 žaidėjus iki vieno arba dviejų laimėtų setų. Žaidžiant iki vieno laimėto seto reikia surinkti 15 taškų, iki dviejų laimėtų setų — pirmuosiuose dviejuose setuose 12 taškų, o trečiajame (jei toks bus) — 15 taškų. Kiekviename sete komandos keičiasi aikštės pusėmis, kai abi laimi penkis taškus (pvz., kai santykis 3:2). Kitos taisyklės kaip tinklinio. „Paplūdimio“ tinklinis pradėtas žaisti 1987 m. Brazilijoje ir JAV. Lietuvoje emė plisti nuo 1990 m. Pirmasis Lietuvos „paplūdimio“ tinklinio čempionatas surengtas 1992 m.

Komandoms iš Lietuvos

susidomėjo pasauliniais pirmenybėmis. O mums telieka palinkėti geriausiai komandai laimėti šias baigsmės rungtynes, idant galėtų didžiulius nugalėtojų titulą.

P. Ganvytas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesitūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje (Kanados dol.)	\$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje (Kanados dol.)	\$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkevičius

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

dos. Kartu su juo lengvaatletų varžybose rungtyniavo dar penki sportininkai iš JAV — broliai bėgikai Jonas ir Tomas Motiejūnai, Mindaugas Butkus, Audrius Klemas ir... Lietuvos sprinterė Agnė Višockaitė, neseniai išvykusi studijuoti į JAV.

Plaukimo varžybos Vilniuje birželio 24-25 dienomis varžėsi po tris plaukikus iš Kanados ir JAV bei viena sportininkė iš Argentinos.

Graikų-romėnų imtynių varžybose laukiama net šešių sportininkų iš Latvijos, o futbolo varžybose žais Anglijos lietuvių komanda.

Futbolo varžybų vyr. teisėjas Romualdo Juškos teigimu, angliai pareiškė norą sužaisti ir draugiškas rungtynes Vilniuje, kur jų varžovais bus sostinės futbolo veteranai.

VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse (PLSZ), kurios prasidėjo birželio 27 d., rungtyniavo arti 800 užsienio lietuvių, kurie čia varžėsi visose 18 sporto šakų. Žaidynėse svarbiausia — ne tik taškai ir sekundes, o visų pasaulio lietuvių bendravimas sporto arenose, todėl tai buvo daugiau festivalio pobūdžio varžybos.

ksto, šiame turnyre pasaulio čempionais su geromis pinigėmis premijomis tapo Pietų Amerikos atstovai. Moterų klasėje du Brazilijos dvejetaini iškopė į baigmę rungtynės tarp savęs ir buvusio olimpinio čempionė Sandra Pires su nauja partnerė Adriana Samuel, dramatiškoje kovoje laimėjo 17:16 prieš Adriana Behar ir Sheldą Bruno Bede. Vyrų klasėje Argentinos pora, Martin Conde ir Eduardo Martinez laimėjo prieš Emanuel Scheffer Rego ir Jose Loiola, brazilus 15:10.

Sigitas Krašauskas

1998-ųjų metų Šiaurės Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės š.m. gegužės 2 ir 3 d. vyko PLC, Lemont, IL. Iš k. dalyviai — R. Čepelė, V. Nasvytis, A. Vilutis, J. Pocius ir S. Rakauskas. Pirmenybės laimėjo A. Vilutis, antra ir trečia vietomis pasidalino R. Čepelė ir V. Nasvytis. Pirmųjų trijų vietų laimėtojams buvo įteiktos ŠALFAS s-gos plaketės ir kuklios pinigines premijos.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

Daugiausia pasaulyje taškų pelnę kaunietis Valdas Chomicius. Jis, žaidžiamas ilgiausiose pasaulyje krepšinio rungtynėse 1991 m. rugpjūčio 24 - 25 d., „Ballmayer“ (Ispanija) komandai pelnė 722 taškus.

TAI BUVO PRIEŠ 47 METUS

Istorinis trijų žvejų pabėgimas iš Klaipėdos į Švediją

EDVARDAS ŠULAITIS

(Tėsinys)

Išlipę iš žvejų laivo, mes šiek tiek matėme Švediją, sočią ir tvarkingą, kuri nelabai seniai įsisąmonino, kad tie, kurie sunkiausiomis sąlygomis išropojo į jos krantą, tikrai turi gėbėtis. Ji nebeatiduoja jų buvimui, kaip buvo jau pirmiau padariusi, tačiau, kaip tikrumoje yra ten, iš kur bėgama, ji nesupranta.

Buvome Vokietijoje, kuria, prieš tai suklupę, dabar toms pačioms rankoms, vakarietiai stengiasi pakelti. Vokiečiai atvira burna tvirtina, kad jie yra nekaltas karo aukas, kad jie nežino, už ką jie yra nukentėję. Ir, nors didelė dalis jų pačių žmonių yra jau patyrę bolševikų valdymą, iš to, kaip jie vilioja vakarietių gėrybes vien tik už savo šypsnį, atrodo, kad tikrosios padėties ir jie nesupranta.

Nedaug kas ir čia, Amerikoje, supranta, jei galvoja, kad užtenka tiksliai pačiam nusi-kišti į kitų reikalus, o jau jų pačių niekas neužklius, jei mano, kad Korėjoje ne karas, o tik šiaip sau nevykęs biznesas. O tik šiaip sau nevykęs? O savo įžangą jis baigia taip:

„Iš daugelio kraštų, kurie lėtai ir pamišti merdėja, atbėga retkarčiais šaukliai su šauksmu — gelbėkit! su šauksmu — saugokitės! su šauksmu — tikėkite! Mes trys, kurie čia esame, kaip liudijimas, prasmės: — tikėkite! Mūsų lopomis kalba visa mūsų žemė, jūsų protėviai, kalba kapai, kalba dar gyvieji. Palaikykite anuos kovoję, nes

ten kovojama be poilsio visokeriopai.

Atsivežiau šitokios kovos nedidelį palikimą — randą kojoje. Jis yra tarytum menkas uodo įdrėskimas, palyginus su tuo randu, su ta žaizda, kuri yra mūsų širdyse, mūsų, kurie pasitraukėme ir išsigelbėjome, tačiau savo dvasia niekuomet neišėjome iš savo žemės.

Todėl šitą dalinį pasakojimą, kas vyksta mūsų žemėje, skiriu ypatingai tiems, kurie čia pavargsta nuo perdidelių rūpesčių apie pinigus, kuriems oras atrodo blogas, darbai persunkūs ir permenki atlyginimai, kuriems nuobodu namie, neįdomu su savaisiais ir kuriems negana šokti visose šventėse, kad žinotų, kaip yra jų Tėvynėje, kad prisimintų, ką yra pamiršę. New York, 1952 m. kovas“.

Šalia šios knygos, New York'e tada veikusi Amerikos Lietuvos informacijos agentūra, kuri buvo Amerikos Lietuvos tarybos padalinys, išleido 16 puslapių turinčią pieštinę, knygelę su tekstais anglų kalba, pavadintą „Voyage To Freedom“ („Kelionė į laisvę“). Ji buvo plačiai paskleista angliškai kalbančiųjų Amerikos piliečių tarpe ir nušvietė liudn padėti tarybinėje vergijoje.

Pradžioje iš Klaipėdos pabėgusieji jūrininkai buvo vėžiojami po Amerikos lietuvių telkinius (jų globėjai buvo Amerikos lietuvių taryba) ir pasakojo apie komunistų žiaurius darbus bei klaidą padėti Tėvynėje.

Bet po metų, kuomet jau jų populiarumas buvo praėjęs ir baigėsi jų kelionės šiame

krašte, jie turėjo patys kipti į šio laisvės krašto gyvenimo realybę ir rūpintis egzistencija. Kaip man jie pasakojo, globėjai net nepasirūpino jų pasilikimo JAV vizų sutvarkymu. Gavę JAV Imigracijos įstaigos pranešimą apie šią šalį, jie patys turėjo samdyti advokatą ir įteisinti savo pasilikimą „laisvės krašte“.

Nelengva buvo šių laisvės siekėjų duona čia. Keli jų, negalėdami pakelti čia sutiktos gyvenimo įtampos bei kitų sunkiai įveikiamų kliūčių, puolė į nevirtę ir paskendo alkoholyje.

Pirmasis mirė J. Grišmanauskas (gimęs 1925 m. Kretingos rajone). Jis palaidotas 1983 m. liepos 18 d. Čikagoje. Antrasis amžinybės iškeliavo kapitonas Lionginas Kublickas: jis mirė Čikagos priemiestyje — Wheaton, IL, 1994 m. rugpjūčio 4 d. (gimęs 1929 m. Zarasų apskr.), o palaidotas rugpjūčio 7 d. toje pačioje Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Trečiasis E. Paulauskas iš jų jauniausias, gimęs 1932 m. Panevėžyje, dar tebegyvas, tačiau turintis invalidumą, gyvena Čikagoje. Jis vienintelis iš jų visų, apsilankęs savo gimtinoje — Lietuvoje ir ten susitikęs su gausiu artimųjų būriu. Beje, jis vienintelis iš trijų turėjęs žmoną ir vaikų (L. Kublickas buvo vedęs, bet bevaikis), tačiau senokai išsiskyręs (žmona su dukromis gyvena Kanadoje).

Aplankyti savo gimtinę rengėsi ir L. Kublickas. Kuomet 1991 m. į VLIK'o seimą buvo atvykęs ministras pirm. G. Vagnorius, Kublickas irgi čia atėjo, norėdamas užtikrinimo ar grįžimas į Lietuvą yra įmanomas (jie visi už akių buvo rusų nuteisti mirties bausme). Kuomet aš jį su G. Vagnoriumi suvedžiau, šis pažymėjo, kad bijoti nėra ko, nes anas sprendimas panaikintas. Tačiau vėliau ištikusi sunki liga, L. Kublickui užkirta kelią į Tėvynę.

Apie šiuos žvejų pabėgimą ir jų likimą mažai kas atsimena, net ir šiaurės Amerikoje. Lietuvoje apie juos niekada nebuvę rašoma, o ir dabar ten yra tyla.

Tik pernai rudenį šiek tiek apie juos rašė „Kauno diena“, o praėjusią žiemą tą atradimą „paskelbė ir „Klaipėdos“ dienraščio priedas „Jūra“. Bet tuose rašiniuose tiek daug klaidų, net pačių vyrų pavardėse ir varduose.

Tas, be abejo, padaryta ne iš blogos valios, bet dėl paprasto nežinojimo, o taip pat ne mokėjimo ar nenoro gauti tikslų informaciją. Reikia pamatyti, jog faktų ieškojimas nėra

7-tojo Dragūnų Pamaro gynybos bataliono jaun. serž. Dalia Narvilaitė su „Pilkos kuopos“ gaire „Cooperative Osprey 98“ pratybų metu North Carolina valstyje.

Nuotr. kpt. Arūno Banionio

BAIGĖ MOKSLO METUS

Vilniaus universiteto bibliotekos kieme birželio 30 dieną įvyko mokslo metų pabaigos iškilmės.

Studentus ir dėstytojus pasveikino bei mokslo metų Vilniaus universitete rezultatus apibendrinio rektorius Rolandas Pavilionis. Į akademinį jaunimą kreipėsi ir Filologijos fakulteto dekanas Bonifacas Stundžia, Istorijos fakulteto dekanas Alfredas Bumblauskas bei vyskupas Jonas Boruta.

Šią vasarą privilegija saugoti universiteto vėliavą suteikta Istorijos fakultetui. Vėliavą nuleido Filologijos ir Istorijos fakultetų dekanai.

Vilniaus universiteto pučiamųjų orkestras, vadovaujamas Albino Kučinsko, grojo studentų himną.

Šv. Jonų bažnyčioje buvo aukojamos Mišios už paskutinius šiemet Vilniaus universiteto absolventus — Istorijos fakulteto studentus. Į juos kreipėsi Vilniaus universiteto rektorius R. Pavilionis, prorektorius Benediktas Juodka ir Istorijos fakulteto dekanas A. Bumblauskas.

Kasmetinė Mindaugo Karaliaus premija paskirta Gediminui Lesmaičiui už geriausią bakalauro darbą „Deltuvos žemė“ (BNS).

STUDENTAI UŽDARBIAUJA UŽSIENYJE

Vilniuje veikiančio Studentų ir jaunimo kelionių biuro pastangomis beveik du šimtai atostogaujančių Lietuvos studentų iš įvairių aukštųjų mokyklų šią vasarą atostogų metu dirba Danijoje, Olandijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, JAV.

Studentai uždarbina užsienio restoranuose, kavinėse, ūkiuose. Populiariausia — vaikų priežiūros programa, skirta tik merginoms. Pagal ją nemažas būrys studentų dirba JAV, kur palankiausias tokio laikino darbo sąlygos — vaikus prižiūrincios merginoms sudaroma galimybė lankyti anglų kalbos kursus, mokama 100-150 dolerių per savaitę, siūloma mėnesį keliauti po Ameriką. (Elta)

Ar lenktynių arklis pradeda šlubuoti?

Nepaisant nuolatinių Vakarų Europos ir JAV tvirtinimų, kad siekiama buvusias sovietų okupacijoje valstybes kaip galima greičiau integruoti į laisvojo pasaulio gyvenimo srovę, įjungiant jas į tarptautines savitarpės pagalbos bei apsaugos organizacijas, tikrovė rodo visai kitą vaizdą.

Vien tik Jungtinės Tautos lengvai priėmė, nepriklausomybę po ilgą okupacijos dešimtmečių atkūrusias, Rytų bei Vidurio Europos tautas. Tai atrodė gražus ir prasmingas laimėjimas, tačiau nedaug turintis praktiškos naudos. Kas kita yra Europos Sąjunga arba NATO. Net pirmosios trys valstybės, kurios, atrodo, jau išspraudusios koją pro NATO durų plyšėlį, vis dar turi „laikyti egzaminus“ ir įrodyti, kad tikrai yra vertos priklausyti šiam prestižiniam klubui. Iš šalies žiūrint, Lenkija, Vengrija ar Čekų Respublika nedaug skiriasi nuo kai kurių „antraeilių“ NATO valstybių, arba ir nuo Lietuvos, kuri deda tiek pastangų, kad būtų priimta.

Iš dalies tinkamumas bei užsienio nuomonių svyravimai priklauso ne nuo ekonominio, karinio, politinio ar kitokio pasiruošimo, o nuo sumaniamai vedamos reklaminės kampanijos. Lietuviai tuo per daug nepasirūpina, galbūt kaip tik dėl to, amžiais nedraugiškų kaimynų į galvas įkalto, menkavertiškumo jausmo, kad Lietuva kažkaip atsilikusi. Kažkodėl kiekvienas kristas Lietuvos aktyje labai aki-vaizdas, kai tuo tarpu kaimyninės — net ir Baltijos — valstybės turi daug daugiau problemų: ir tarptautinių, ir krašto viduje. Gera propaganda padeda tai užmaskuoti.

Iki šiol daugiausia gražių žodžių, ypač Amerikoje, buvo pasakyta apie Estiją, kuri lenktynėse į Europos Sąjungą taip toli palikusi kitas dvi Baltijos valstybes, kad laikoma joms pavyzdžiu. Estija esanti pažangiausia, vakarietiškiausia, demokratiškiausia, nors tą gerovę pasiekė su užsienio, ypač globėjos ir kaimynės Suomijos pagalba. Estijai taip pat negresia nuolatinis Rusijos pavojus, nes ji nėra tokioje strategiskai opioje vietoje kaip Lietuva. Nors Estija maža, bet sėkminga, tad jai pranašaujama šviesi ateitis.

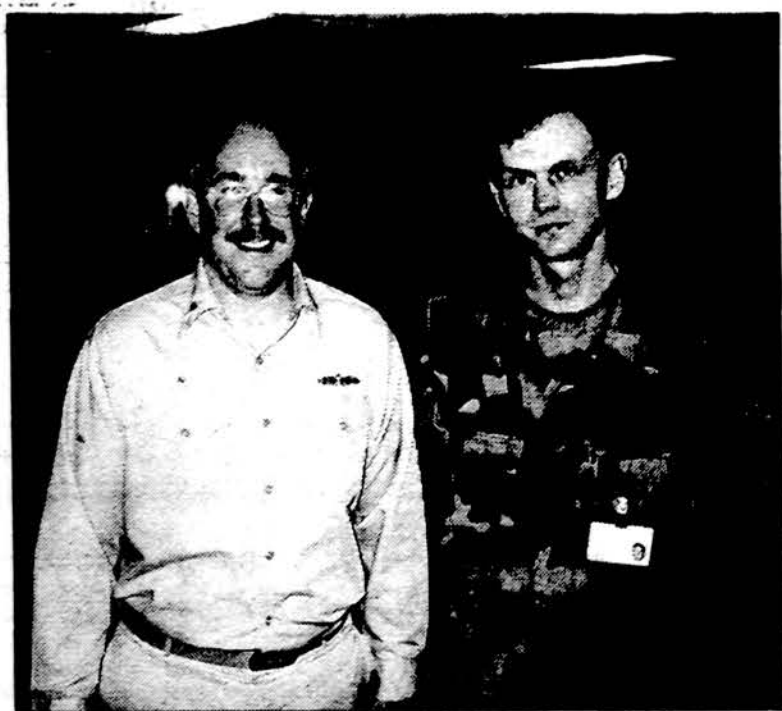
„The Economist“ žurnalo š.m. liepos 4 d. laidoje išspausdintas neilgas straipsne-

lis („Trouble in paradise“), at-sargiai užsimenantis, kad Estijos „lenktynių arklis pradeda skaudžiai šlubuoti“. Problema: bankai. Atrodo, kad Estija, nors ir pavėluotai, pakliuvo į tas pačias finansines painiavas, kuriomis nepriklausomybės pradžioje persirgo Lietuva, o kiek vėliau ir Latvija. Tai, be abejo, neišvengiamas sovietinės sistemos paveldas, kuris išlenda lyg žiurkė iš olos tai viename, tai kitame gyvenimo aspekto.

Estijos bankų skandalas atsiradęs dėl tų pačių priežasčių, kaip ir kitų Baltijos valstybių: vadovybės nesąžiningumo ir grobstymo, vyriausybės pastangų tas negeroves „pašluoti po kilimu“, kad nebadytų vakarietių akių ir nepakenktų spindinčiam valstybės įvaizdžiui, užsienio paskolų netinkamo panaudojimo. Estijos bankai turi net ir savo „šležiavimą“ — Siim Kallas, kuris 1992 m. sėkmingai atgaivino buvusią valiutą — kroną. Šiuo metu jis yra laisvosios rinkos politiką remiančios partijos vadas, bet prarado parlamentarams teikiama imunitetą dėl „din-gusio“ 10 milijonų dolerių paskolos iš valstybės centrinio banko. Dabar jo veiklą tiria kriminalinė policija, bet Kallas tvirtina, kad yra nekaltas, o visi kaltinimai sukurti jo opozicijos.

Pernai Hoiupank taupomojo banko vadovybė pasiskolino iš užsienio 15 mln. dol., užstatydama banko išteklius, kad galėtų sau išgyti naujai siūlomų to banko akcijų. Šis projektas subliškė, kai Estijos biržos veikia, stipriai kilusi iki pernai spalio mėnesio, staiga nėrė žemyn. Dabar Hoiupank bankas jau atleido buvusią vadovybę, atmokėjo skolą ir susijungė su kitu. Tuo tarpu žemės ūkio bankas — Maapank, šešis mėnesius veikė vien slapta remiamas Estijos vyriausybės. Tik kai Tarptautinis valiutos fondas pradėjo spaudimą, vyriausybė pagaliau privertė Maapank paskelbti bankrotą.

Nors bet kurios valstybės, o ypač Lietuvos kaimynės, finansiniai ar kitiems vargais nebūtų krikščioniška džiaugtis, vis tik šypseną iššaukia minėto straipsnelio iliustracija: prabangus, nors seno modelio, automobilis su Estijos numeriu, tačiau labai jau apūrijęs. Vargiai koks pirkėjas juo susidomėtų...

Lietuvių ir olandų kilmės JAV laivyno kapitonas Stanley V. DeGeus (kairėje) su kpt. Valerijum Šereliu „USS Carter Hull“ laive „Cooperative Osprey 98“ karinių pratybų metu. Nuotr. kpt. Arūno Banionio

MEILUTA

Romano ištrauka

VYTAUTAS VOLERTAS

Nr.6

Tėsinys

Šoko tik jie, nes muzika buvo girdima tik arti šio orkestro. Kibirkštis kartas nuo karto nevykusiai patrep-sėdavo, o jo partnerė pakeldavo koją. Kai abu galiūnai taip plukėsi, likusieji skubėjo kilnoti butelius. Po šio momento Meiluta jau mažai ką prisimena. Tačiau jis gerai išsidėmė, kad visą vakarą jam buvo gaila balto gudės sijono. Sėdėjo ir linkiodamas murmėjo: „Direktorius tai direktorius, bet ar tokioje vietoje jam rieba-luotus pirštus šluostytis... Gerai dar, kad sijone skylės nepratryne“.

Taip buvo prieš daugelį metų. Taip Kibirkštis tą vakarą, gal tą naktį, o gal rytojaus ankštų rytą pirklei pardavė savo medžiagą broką. Visą savaitę dirbtuvių kiemuose burzgė Baltgudijos sunkvežimiai, kol išsive-žiojo pirkini.

Kaip dabar yra? Kiek galios, jėgos ir sveikatos ta-saf dirbtuvių erzilas turi šiandien? Meiluta yra gir-dėjęs įvairių gandų, bet netiki, kad kas nors galėtų Ki-birkštį ant menčių paguldėti. Jis nebus panašus į tuos gaidžius, kurie aukštiešniški tada gulėjo ant puotos stalo.

Nebuvo panašus į iškeptus gaidžius ir nėra. Meilu-ta automobilio signalu vos prisišaukė sargą, kad at-

keltų metalinius vartus. Aukšta storų geležies virbų tvora supo mažiausiai pusės hektaro plotą. Nei stirma peršoks, nei vaikiškai įsikverbs, nei plėšikai perlipis ant nusamailintų galų nepasimeigė. Ir menkas trak-torėlis tokios tvoros neįveiks. Jai praziudinti reikėtų stipro buldozerio. Kieme stovėjo trys puošnūs na-mai, o kodėl Kibirkščiui net trijų reikėjo, Meiluta nežinojo. Tai gal visą giminę ta metalinė tvora ap-juosė, gal broliui, seseriai ir uošviui Kibirkštis laikė prie savęs, kad jie kur nors nepabėgtų ir paslapčių neatidengtų. Kodėl jam neturėti tokios grąsios virbų tvoros ir trijų namų? Juk šis žmogus valdė statybinių medžiagų dirbtuves. Statė ir pastatė. Kai viskas jau tvirtai laikėsi ant pamatų, prisodino medžių ir krūmų, kad žiopiai iš gatvės neįžiūrėtų, ką metalinė tvora saugo. Tik į Nerį atsikusęs šios tvirtovės šonas nebuvo augalais pakaišytas, kad nepainiotų vaizdo. Iš tikrųjų galėjai žiūrėti ir neatžiūrėti. Žemai, gal už puski-lo-metrio, ramiai tekejo vandenėlis, o jo antrame krante plačiai skėtojos Vilnius, lyg meškos kailis po Ki-birkščio kojomis ištiestas. Matyt, miestas ir upės krantą žemyn nuspaudė. Tiek namų, toks sunkumas.

Meilutą sargas nudirgavo prie patio gražiausio namo, kampais ir stogeliais subėgusio į aukštą bokštą. Tasai bokštąs, apvaliais langais aplink besizvalgas, simbolizavo šeiminingo didybę. Kai tarnas praverė Meilutai duris, svečias beveik laukė, kada visama-tanciam bokšte suskambės varpas. Tačiau garso neišgirdo. Turbūt jis nebuvo pakankamai garbingas vizitatorius.

Marmuro grindų foje tiko nemaziams pobūviams.

O plačiais laiptais galėjai užvaryti dvejetu pakinkytą karietą. Meilutai į viršų keltis nereikėjo. Pro atviras duris į šį prieškambarį išsiveržė Kibirkštis ir su-griaudėjo:

— Į čia, į čia, draugas! Kaip laikaisi, senas kipsė? Meiluta per kelierius paskutinius metus Kibirkščio buvo nematęs, tačiau didelių pasikeitimų jame nepas-tebėjo. Tiesia, plaukai jau nesiskyrė nuo baltos sienos ir juosmuo — kur ten juosmuo, šieno kūgis! — atrodė dar platesnis, kaip buvo anksčiau. Susilygink su to-kiu! Visi senieji komunistai perkarą, susitraukė, o šis mėsos kalnas ir toliau plėtėsi į visas puses. Uždaręs duris, Kibirkštis pradėjo:

— Tai pensijos kaukeliu maitiniesi, draugas Mei-luta, nieko geresnio nesugalvoji. Sėsk ir atsikvėpk. Pradžiungiu mus ta nepriklausomybę, kad ji skra-džiais prasmegtų! Sušoko nemokšų gauja ir valgomie ubagų duona. Valstybė... Greitai viskas subyrės, nesi-jaudink. Kaip be Maskvos pagalbos nuskurdė Lietu-va kapstysis iš purvo? Visų bus pilnos kelnės, neap-sidžiaugs ir mūsiečiai, šiandienos mėšliauvežiais pasi-darę. Nereikia komunizmo, sumūrysimė demokratine darbo partija... Apšiseilės su savo partijom! Tai pen-sininkas esi, kad tave kur perkūnas... Jaunas drigantas, bet jau be macnumo... Pats išėjai, ar bėda išvarė?

— Naujieji liepė išėiti, — Meiluta gerai jautė, kad šneka su savo žmogum. — Taigi išvarė.

— Koks pienburnis tavo vieton atsisėdė?

— Mano vietos neliko. Viską apvertė aukštyn ko-jom.

— Ir patys apsisvers. Galėsime jų užpakalius ap-

spardyti. O gyvenimu, atrodo, nesidžiaugiu.

— Kas gali džiaugtis? Neužtenka duonos.

— O pirma? Ar neturėjai, ko užsigėdei? Ar neval-gei, ar negėrei, ar nesilinksminei? Ar vaikai neį mokyklą? Ir pagarbos užteko. Socializmas net kiekvieną durnį padarė laimingą.

— Tuos, kurie purkštavo, sutvarkė, — Meiluta su šeiminingu visiškai sutiko. — Kokio velnio daugiau reikėjo? Visiems užteko darbo, visi galėjo duonos nusi-pirkti, net ir butelių ant stalo pasistatyti. O jei kas rūgavo, ką su tokiu darysi? Į ten! Nenori čia gyventi, tegul gyvena su meškom.

— Mūsų laikais ir to jau nebuvo. Užteko žmoniškumo, kuriuo partija pasižymėjo. Atskalūnai negaudavo butų, negaudavo arų, negalėjo vaikų moky-ti, negalėjo toliau išvažiuoti, kapstėsi sunkiuose dar-buose. Kai palankstydavo nugaras, nereikėdavo liežu-viu makaloti. Taip ir sutvarkė kontrast! Gražiuoju, mandagiai, be Sibiro. Kai gera tvarka nepadėdavo, ei-davo už geležinių durų. Buvo protinga valdžia, žinojome, ką galima žmonėms leisti ir ko negalima. Jei kiekvienas savo kvaila galva tvarkysis, socializmas grius. Reikia, kad kas nors liaudį prižiūrėtų.

— Bet socializmas sugriuvo. Nėra tvarkos, nėra darbo, trūksta duonos. Sėdek ir tyle! Jei tik prasi-žioji, tuojau kerta: užtenka tau, raudonskūri, prisi-gėrei vergų prakaito!

— Tai va jums, lietuviai! Norejote pragrų į su-laukėtę. Sugriuvo laikinai socializmas, nėra gyvenimo. O pirma, draugas Meiluta, duona visi kiauless šere.

(Bus daugiau)

LIETUVA SMITHSONIAN FESTIVALyje VAŠINGTONE

Washington, birželio 26. Trisdešimt antrojo festivalio atidarymo ceremonijos nusi-
tę, nes į programą buvo
įtraukta net 13 prelegentų ir
net penki dalyvaujančių kraš-
tų ar vietovių muzikiniai pa-
sišėdymai. Kai kurie prelegen-
tai kalbėjo daug ilgiau, negu
jiems buvo skirta. Lietuvos
vardu iškilmeje kalbėjęs Kul-
tūros ministras Saulius Šaltenis
Lietuvai skirtu laiko
atžvilgiu pasirodė labai draus-
mingai su Washingtonu jam
gerai paruoštu žodžiu. Nesu-
gaudys, ar tai tiesa ar ne,
bet sklidu gandai, kad Wiscon-
sino valstijos gubernatorius ir
festivalį atvyko motociklu...
Pagaliau saulės gerokai pake-
pintai miniai festivalio buvo
atidarytas. Popietės metu per
paviljonus pradėjo slinkti lan-
kytojai. Nebuvo spūsties ar
eilių, bet žiūrovų netrūko.
Eilės driekėsi tik atskirų tau-
tų maisto bei gėrimų pala-
pinėse: amerikiečių profesio-
nalų virtuvės čia bandė imi-
tuoti etninę kulinariją. Mano
supratimu, patiekalų imitacija
puikiai pavyko: tai buvo „imi-
tacija“ pilna to žodžio prasme!
Aišku, svetimačiams buvo
svarbiau etiketė, bet ne sko-
nis, tad didesnės žalos irgi ne-
padaryta.

Susipažinkime su kai ku-
rais lietuvių paviljono meni-
ninkais. Jie visi beveik visą
laiką arba dirbo savuosius
darbus, arba dainavo ir šoko.
Prie kiekvieno dirbančiojo vi-
są laiką buvo paskirtas ver-
tėjas, kuris versdavo žiūrovų
klaudius ir menininko at-
sakymus.

Didžiųjų medžio kopyltul-
pių skulptorius Raimundas
Puškorius prie lankytojų akių
pradėjo kirviu kapoti storą
ąžuolo kamieną, gal 4 metrų
ilgio. Festivaliui baigiantis,
tas Amerikos ąžuolas pavirs
į talentingą rankų padarytą,
lietuviškos tematikos pamink-
lą. Kretingos krašte besidar-
buojančio R. Puškorius tėvas,
broliai, sūnūs bei anūkai —
visi medžio meistrai!

Iš Vilniaus krašto atvykusi
Monika Krukeliene sėdi at-
sivežtose staklėse ir įgudusiai
šaudo siūlų privyniotas klevo
šeivas, audžia keturnyčiui,
raštuotam sijoniui medžiagą.
Metro platumo medžiagai ji
yra užmetusi net 1,500 siūlų!
Miela žiūrėti, tačiau baugu ją
kalbinti, kad audžiamas rašto
nesumaišytų. Bet ji mielai
kalba, pasakoja ir audžia!

Daug žiūrovų, ypač rankdar-
bių mokytojų bei vaikų, spie-
čiasi prie šiaudinukų vėrejos,
uteniškes Rūtos Jonušienės
stalo. Ji mielai savo kūrinų
varstymą rodo, o kai kurie
žiūrovai net patys užsimano

pabandyti: dažnas nukeliauja
su savais pirštais nerangiai
pradetu, tačiau menininkės
pataisytu ir užbaigtu orna-
mentu.

Vilnietė verbų pyneja Leoka-
dija Šolkovska stebina puoš-
nių verbų darymu bei joms at-
sivežtomis varpomis, lapių uo-
degėlių smilgomis, visokiomis
kitokiomis džiovinomis gele-
mis ir t.t. Kaip ir kitur, čia
puiki proga paaiškinti apie pa-
pročius, Lietuvos klimatą, au-
galus.

Kelmės apylinkių kilimo, da-
bar Alytuje gyvenantis, Vy-
tautas Jarutis yra geležies
menininkas, kalvis. Jis su
kūjais ant priekalo kala kry-
žius, kryžukus, saules ir sau-
lutes. Jau sutarta, kad Puš-
koriaus skulptuojamo kopylt-
stulpio viršūnė puoš jūdodas
Jaručio kryžius. Alytuje A.
Jarutis aktyviai darbuosi
Lietuvos atgimimo veikloje.
Jis amerikiečiams papasakoja
apie savo darbus, jų reikšmę
mūsų kultūroje bei varžymus
okupaciniais metais, apie be-
nykstantį kalvio amatą. Į
amerikietės klausimą, koks
jam pačiam jo mylimiausias
kūrinys, jis nedvejodamas at-
sako, kad tai 9 metrų aukščio
kryžius prie karininko Juozap-
avičiaus vardo tilto Alytuje.
Čia jis dar talentingai, kaip į
žaislą, įžeria su Juozapa-
vičium surišą Lietuvos lais-
vės kovų žiupsnį ir klausytoją
atveda į šiuos laikus, kai šį
kryžių, be užsakymo ir be
užmokėsio, pastatė 1988 me-
tais, kai tik okupacijos varžtai
pradėjo atsileisti.

Margučių margintoja Adeli-
ja Mickūnienė žiūrovus užbu-
ria savo ornamentika. Sakę-
čiau, kad ji yra ne tik meni-
ninkė, bet ir agronomė, ir chi-
rurgė. Ji pažįsta kiaušinių
lukštus, su beveik chirurgi-
niais švirkštais išsiurbia bei
išspaudžia trynį bei baltymą,
naudoja vašką, skutamąjį pei-
liuką ir kitus įrankius. Ir visa
tai jai paprasta, lengva, viskas
gražiai išeina...

Dainuoja, mūsų tautinius
rūbus demonstruoja, dūkai,
jū iš viso 16. Tai Marcinkonių
etnografinis ansamblis. Jų va-
dovė yra „sudžukėjusi“ Mari-
jampolietė Joana Serencikie-
nė. Yra atvykusi liaudies
dainų, solistė Veronika Pavi-
lionienė ir kelios kitos dai-
ninkių, šokėjų grupės. Malonu
jų visų klausytis, miela į juos
šokančius žiūrėti. Vakar sau-
lės kaitroje viena jaunikių
pora šauniai, gyvai smarkų
suktinį trypė, o kai pabaigė —
uždusę nebuvo, šypsojosi —
aišku, kad jiems buvo smagu,
malonu!

Paskutinį užkalbinau ginta-
ro meistrį, Alfredą Jonušą iš

Smithsonian Institute tautinio festivalio atidaryme dalis Marcinkonių kaimo dainininkų. Pirmoji iš dešinės (I eil.) eil. Veronika Pavilionienė.

Telsių. Jam suminėjau, kad
čia beveik visi liaudies meni-
ninkai žemaičiai, tik ansam-
blis iš Džukijos. „Taip ir yra“,
nemirktelėjęs jis atrėžė, „džū-
kai — dailininkai, o žemaičiai
— meistrai!“ Tai dabar ir aš
žinosiu, kur klumpių ieškoti,
kai kitą kartą busiu Lietuvoj...
Kai kurie iš čia sutiktų me-
nininkų yra po pasaulį pake-
liavę, ten lietuvių liaudies
meną demonstravę ar mokęsi.
Štai, gintarininkas Jonušas
turiu stipendiją, Norvegijoje
ar ne metus stažavosi. O su
dainuojančiais džukais Viet-
name jų matytus, vandenį
mirkstančius ryžių laukus ly-
ginome su ūkininko dalia Lie-
tuvoje.

Vakare vyko „Joninių lau-
žas“, kurį (mandagiai) para-
šiau kabutėse. Jis prasidėjo
apie 5:30, saulei tviskinant,
pasibaigė apie 10 val. vakaro.
Gaisrininkų patologiskai sau-
gomi ir pabaigoje užgesinti
rūstai, aptverti tvorele degė
sau, o susirinkusieji dainavo,
ratelėje šoko — sau, kiek to-
liau. Nors nuotaukos netrūko,
bet „laužas“ neprilygo nė
„etninio“ maisto gaminių ku-
linarijai.

Washington, birželio 27 d.
Apie festivalį „Drauge“ jau bu-
vo daug rašyta dar iam besi-
ruošiant, tad dabar savuosius
įspūdžius riboju tuo, ką pats
dau. Birželio 24 d. užsukta
festivalio programa dar eis iki
liepos 5 d. imtinai, tad šiuo
momentu festivalis dar ne-
įpusėjęs. Tačiau ir iš to, ką iki
šiol mačiau, galima šį tą pasa-
kyti.

Apskritai, eiliniam — ar
Washingtono gyvenančiam, ar
čia atostogaujančiam — ame-
rikiečių festivalis yra puiki
proga šį tą sužinoti (mums
svarbiausia!) apie Lietuvą,
Latviją bei Estiją. Aišku, fes-
tivalyje figūruoja ir keli kiti
kraštai, bet tai būtų kita te-
ma. Festivalis taip pat yra

svarbus įvykis ir trečios ar dar
tolimesnės kartos lietuvių kil-
nės amerikiečiams. Daug jų
mačiau lietuvių paviljone.
Jiems tai neeilinis įvykis. La-
bai gerą įspūdį palieka pagrin-
diniai festivalio leidiniai.

Štai, prabangiai kreidinia-
me popieriuje išleistas, plačiai
ilustruotas katalogas, „Smith-
sonian Folklife Festival 1998“.
Baltijos šalims jame skirta net
21 puslapis, vien Lietuvai — 6
puslapiai. Amerikiečių spau-
doje dažnai užtinkamų ten-
dencijų, mums nepriimtinių
frazų ar tiesiog kvailysčių šio
leidinio tekstuose nėra (čia
giliai, su dėkingumu, atsikve-
piame). Vadinasi, žmonės, ku-
rie rašė ir redagavo, ne puo-
dynės vieton galvų nešiojo, jie
ne tebejaunio sovietinio im-
perializmo tranai. Aiškiai, tin-
kamais terminais kalbama
apie Lietuvos istoriją, laisvės
siekimus, okupacijas, trėmi-
mus. Visas atasta kultū-
rinėmis, etnografinėmis gairė-
mis. Dešimtį dienų trukusioje
programoje lietuvių dainos ir
šokiai individualiai (neskai-
tant bendrų pasirodymų, pvz.,
Joninių laužo) scenoje įtraukti
net 33 kartus. Nesileidžiant į
statistiką, lietuvių ansamblių
kiekvieną dieną pasirodo po 4-
5 valandas.

Taip pat paminėtinas puoš-
nus festivalio lankstinukas, ir
iš Lietuvos atvežta puošni,
ilustruota brošiūra, „Lithua-
nia, Baltic Hospitality at its
Best“. Šalia šių, Washingtono
didysis laikraštis, „The Wa-
shington Post“ kiekvieną die-
ną spausdino festivalio prog-
ramą. Reikia manyti, kad ja-
me bus ir platesnis reporta-
žas. Čia suminėti leidiniai nu-
ramina ir atsveria Washing-
tone gegužės pradžioje Kenne-
dy rūmuose vykusį Rusijos
festivalį, į kurio programą be
jokio paaiškinimo buvo įtrauk-
tas Lietuvos baletas.

Lietuvių paviljonui teko di-
delių medžių pavėsyje esanti

aikštė. Į aikštę įeidavai per
ąžuolo vainiku papuoštus var-
tus. Toje aikštėje menininkų
buvo įrengtos palapinės,
kuriose, ar prie kurių, jie savo
darbus demonstravo. Reikia
pastebėti, kad, šalia lietuvių
įsikūrę latviai, savo paviljoną
užpildė įvairiau. Latvių pavil-
jone jautėsi jų krašto temati-
nis tęstinumas: ten ne tik eja
nuo palapinės iki palapinės,
pas latvius beveik keliavai per
Latvijos dalelę.

Festivalio administracija bu-
vo gerai sutvarkyta. Rengėjai
rodė gyvą dėmesį menininkų
poreikiams ir juos stengėsi
tenkinti. Kai mūsų kopyltul-
pių skulptoriui pasirodė per
mažas ir per prastas pristaty-
to ąžuolo stuoobrys, kitą rytą
didžiulis sunkvežimis jam pri-
statė storesnį, ilgesnį, geresnį
medžio kamieną. Visą laiką
juo rengėjų pareigūnai, pavil-
jonų koordinatoriai, įvairūs
padėjėjai bei talkininkai. Buvo
miela žiūrėti į jauną ameri-
kietį, kuris po metų ar kiek
daugiau su JAV Taikos korpu-
su Marijampolėje, su mumis
kalbėjo gan laisvai lietuviškai
ir su pasitikėjimu vertėjavo.
Tokiu buvo keli. Puiku! Te-
riau tikėtis, kad už 30 metų
vienas jų gal bus aukštąs
JAV valdžios pareigūnas ir
nežmirš Marijampolės bei
lietuvių kalbos.

Lietuvių dalyvavimo išlai-
das padengė Lietuvos valdžia,
Lietuvių fondas ir kiti, smul-
kesni rėmėjai. Patyriau, kad
Lietuvos valdžia apmokėjo da-
lyvių keliones bei išlaikymą
Amerikoje, iš viso tam pas-
kynė 500,000 litų. Smithso-
niane apmokėjo paties festiva-
lio įrengimo bei pravedimo
išlaidas, kurios, be abejo, didė-
lės. Į visas išlaidas, aišku,
neįeina daugybės asmenų vi-
someninė auka, savanoriškos
pastangos, daugybė paruošias-
mųjų darbų valdžios įstaigose,
ambasadose ir kt.

Buvo miela rengėjams talti-
ninkauti ar ir šiaip sau festi-
valyje pasibastyti. Buvo įdo-
mu ir malonu su atvykusiais
mūsų menininkais pabendrauti.
Aš tačiau iš festivalio išsi-
nešiau dar kitą įvykį, kuris
tuo metu visais gyslas šiluma
apliejo.

Buvau paskirtas stovinėti
prie kalvės, o tuo metu kalvis
kaip tik išėjo pietauti. Priėjo
trys 7-8 berniukai, kurių no-
sys vos priekalo viršų siekė.
Žaizdras tuomet nedegė, ta-
čiau kalvio įrankiai jiems bai-
siai įdomiai atrodė. Angliška
paaiškinau, kad geležį reikia
įkaitinti, tada su plaktuku
kaltinti. Iškart buvo matyti,
kad jie klausio ir ausimis ir
akimis, o vėliau dar prakal-
bėjo. Aš vienam jų padaviau
sunkoką kują ir, prilaikant jo
ranką, mudu kaukštelėjome
per priekalą. Priekalas sus-
kambėjo varpo garsu, o dabar
jau visų berniukų akys dar la-
biau žėrėjo. Padaviau plaktu-

CLASSIFIED GUIDE

VAIROUS

ELEKTROS
[VEDIMAI - PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukstas
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 681-8654

Skambinkite
i Lietuvą už
45
centus už minutę
Jei vėl, per pusę
iš vakaro ir iš ryt
laikite laisvą.
Susikabinkite lietuviškai
1-888-615-2148
1-630-257-8652
ATLANTIC
Express Corp.
Telegroup

HELP WANTED
Full time waitress & full time
kitchen help needed. European
Restaurant, Lemont, IL.
Tel. 630-257-7570.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
KMECK REALTORS
7822 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asme-
niškai pataravims. Įkainavimas
veltui.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ne problema!
Maži mėnesiniai mokėsčiai!
Nėra pradinio mokėsčio!
Galite sėdėti už vairo
šandien!
(630) 579 1033

sekmadienį, liepos 26 d.

Nek.Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncilebruotos ŠV. MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas: svečias iš Lietuvos -
Kun. Aušvydas Belickas MIC, Šaltinio redaktorius
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėliavų nuėmimas
4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
UŽKANDŽIAI prieš kelioną namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

DAILININKO
G. ŠVEIKAUSKO
„ILGESIAI“

ko rankeną juodaodžiui vai-
kui, tą žaidimą pakartojome.
Treciasis tada norėjo žinoti,
kada kalvis tikrai dirbs su
karšta geležimi... Atsakiau,
kad ateitų vėliau, už valandos.
Jie tada atbuli pasitraukė nuo
priekalo, vienas kitą pamėg-
džiodami, šoktelėjo lietuviškai
„aciū“, ir krykštaudami nu-
bėgo.

Man pasirodė, kad su tuo
savo lietuviškai pasakytu aciū
jie išsakė visų lankytojų fes-
tivalyje patirtus įspūdžius ir
padėką: festivalio rengimo rū-
pestiai bei išlaidos tikrai ne-
buvo veltui.

Šiuo mano reportažai apie
festivalį baigiasi. „Draugo“
skaitytojams aš taip pat sa-
kau aciū!

Antanas Dundzila

Birželio 30-ąją, Lietuvos
dailininkų sąjungos „Arkos“
galerijoje atidaryta Gintauto
Šveikausko grafikos paroda
„Ilgesiai“.

Parodoje eksponuojami devy-
ni šiais metais sukurti oforai,
kurių kiekvieną dar sudaro
trys daly. Pasak autoriaus,
„tai-ilgesiai ausims, daiktams,
namams ir taip toliau. Tai tar-
si bandymas užfiksuoti benyk-
stančius, trūnjančius daiktus
ir kitą“. Šie G. Šveikausko dar-
bai ilgesingai ne tik savo dva-
sia, bet ir forma — tai yra ilgi.
(Elta)

PADĖKA

Nuoširdžiai dekoju savo brangiai Alytei ir brangiam broliukui
Laimui už taip gražiai surengtą man ir mano sutadėtinui šeimynišką
popietę, belaukiant mūsų sutuoktinių. Mums gyvenant taip toli nuo
visų artimųjų šis renginys Čikagoje suartino mus visus iš abiejų
Amerikos pakraščius.

Dekoju Alytės mamytai Gražinai Gražinai paruošusiai vaišių
stalą ir visiems prisidėjusiems prie vaišių gausumo; Alytės tėveliui
Jokūbui Gražinai sukuriamam poezijos mūsų gyvenimo kelio; Alytės
suorganizavusiai visą programą ir atsiminimų albumą; Beatričei
Čepelienei už rūpestingą albumo užbaigimą ir dovanų surašymą;
Lidijai Polikaitienei nuplyusiai rūtų vainikėli, mano Tėveliui,
visiems giminiams ir visiems svečiams, kurie savo dalyvavimu ir
dovanomis tiek daug prisidėjo prie šios džiuginančios dienos.

Tą savaitgalį Čikagoje mes patyrėme tiek daug gerumo ir tiek
daug parodytos širdies, kad visą gyvenimą mes nešiosime mielą
atsiminimą.

Dėkinga Milda Simonaitytė,
San Diego, CA

Smithsonian Instituto festivalyje Washington, DC, iš kairės: LR Kultūros ministras Saulius Šaltenis, Jūratė Sakalauskienė ir Lietuvos ambasado-
rius JAV Stasys Sakalauskas.

Smithsonian Instituto folkloro festivalio atidarymo iškilmėse — Lietuvos
kaimo muzikantai.

PADEKIME SKLISTI LIETUVISKAM ŽODŽIUI

Lietuviškos radijo programos, „Studijos R“, vadovų Ramūnės ir Raimundo Lapų birželio 26 d. „Drauge“ pasakelbtas laiškas nustebino ir sukrėtė. Daug metų radijo bangomis dailia lietuvių kalba mums skleidė žinias apie Lietuvą ir užsienio lietuvių, mūsų pačių pavienių asmenų bei organizacijų nuomones, pasisakymus, pranešimus visuomenei, Lapai pranešė apie „Studijos R“ darbo sustabdymą ir jiems patiems nebe-nugalimas kliūtis laidas atnaujinti. Todėl, „iš paskutiniųjų“ stengdamiesi vėl mums tarnauti, netgi labai nenorėdami, kaip jie sako — „prieš savo išsitikimimus“, nes iki šiol jie šiaip taip vertėsi iš komercinių skelbimų ir tarp visuomenės elgetauti vengė, dabar jau kreipiasi į mus ir prašo pagalbos: lešų nusipirkti reikiama įrangai, nes radijo stotis jiems reikiama priemonių neturi.

Reikalas rimtas ir skubus. Lapų sukurta lietuviško radijo programai išlaikyti turime nemažai priežasčių, tarp kurių pati pirmoji yra lietuviškas žodis. Nepaisant, kokių būdu gyvas: vartojamas šeimos, mūsų privatuose bei viešuosius susibūrimuose, rašytas, spausdintas ar skleidžiamas oro bangomis, jis sudaro lietuviškos išlaikymo pagrindą tarp užsienio lietuvių. Antroji — nauja, visada vėliausia, įdomi, profesionaliai paruošta, labai įvairi, taisyklinga bei švari lietuvių kalba „Studijos R“ perduoda medžiaga kasdien leidžia mums žinoti užsienio lietuvių ir Lietuvos kultūrinio, visuomeninio bei politinio gyvenimo eigą, grynina mūsų kasdieninę kalbą, o jau čia lietuviškai išmokusiems padeda ir toliau lavintis, priversdama ją dažniau girdėti ir vartoti. Trečioji — patys programos vadovai Ramūnė ir Raimundas. Ramūnė neseniai čia atvykusi iš Lietuvos ir labai uoliai lietuvišką darbą įsijungusi, o Raimundas, jau Amerikoje gimęs ir išsimokslinęs, ypač puikiai išmokęs lietuvių kalbą, antros kartos išeivijos lietuvis-idealistas, savo gyvenimą pasiryžęs aukoti lietuviškam darbui, kuris materialiai visada tik nuostolius tegali duoti. Kiek tokių žmonių čia turime? Ar galime ap-

čiuopti nuostolius lietuvių bei, tokius žmones prarasdami? Tad ar galime jų neremti?

Kad šis laiškas nebūtų tik tušti žodžiai, Bronės ir Broniaus Nainių vardu pasiunčiau Lapams 100 dol. čekį — kuklią auką, nors šiek tiek prisidedanti prie jų radijo programos atgaivinimo. Ir laukiu pasekėjų... Bent tokių pat.

Bronius Nainys
Lemont, IL

„STUDIJA R“ PRIVALO IR TOLIAU SKAMBĖTI

Tokiu sakiniu pradėjo vienas visuomenininkas, paskambinęs į mūsų redakciją patarnauti, netgi labai nenorėdami, kaip jie sako — „prieš savo išsitikimimus“, nes iki šiol jie šiaip taip vertėsi iš komercinių skelbimų ir tarp visuomenės elgetauti vengė, dabar jau kreipiasi į mus ir prašo pagalbos: lešų nusipirkti reikiama įrangai, nes radijo stotis jiems reikiama priemonių neturi.

Indianoje besibankrutavusių stočių sujungimas į vieną stiprų siūstuvą. Deja, ten nėra jokios studijos! Užtat buvome priversti ieškoti kelio įsirengti savo nuosavą studiją, iš kur galėtume ruošti ir transliuoti dar įdomesnes laidas. Patys būdami Lietuvių fondo nariais nutarėme ten ir kreiptis dėl vienkartinės paramos.

Iš beveik milijono dolerių paramos išeivijos žiniasklaida iš šios lietuviškos tvirtovės tegavo 25,000! O iš dar neišdalintų „rezervų“ 200,000 dolerių nebuvo rasta noro iš fondo patenkinti kuklų mūsų prašymą. Kagi, nėra kito kelio kaip tik jungtis į tradicines eiles prašyti mūsų visuomenės paramos. Ir tai galime atlikti tik „Drauge“ dienraščio dėka. Skelbiame šimtininkų vajų, nes ko gero tai pats mažiausias reikišny. Pagaliau šiais infliaciniais laikais šimtas dolerių — nėra daug. Įsivaizduoti nuo 1991 m. gruodžio 17 d. buvo perduota eterje daugiau nei 2,400 laidų — išskirtinas, nepakartojama drąsus žingsnis išeivijos žiniasklaidos istorijoje! Visą tai sunkiomis sąlygomis buvo daroma, tik klausytojams o ne mums leidėjams. Dabar mes LITHUANIAN NEWS RADIOŽEMĖ L PRODUCTIONS testinamui? Pagaliau, tą sėkmingai daro net tokios rimtos televizijos stotys kaip 11-tasis kanalas Čikagoje. Tiesa pasakius, mums nepatogu prašyti tokios paramos, juolab prašantiųjų lietuvių tarpe užtiksi kiekvienam slenkstyje. Sunkiai vežtą vežimą per daugelį metų, š.m. sausio 23 d. be didesnių fanfarų atšventėme savo ŽEMĖ L PRODUCTIONS dešimtmetį ir patį tą laidą steigėjo 20 metų radijo žurnalistikos jubiliejų. Beje, praėjtyje būta liūdnesnių akimirkų, kai prieš trejetą metų WNDZ pakeitė formatą ir tik lenkiškai kalbant, tačiau net tada mūsų laidos vis dėlto ne-nutruko, prisiglaudėm kitur, kol vėl po maždaug 10 savaičių netikėtai buvome sugrąžinti į savo senas 750 AM bangas. Gi š.m. birželis — savotiškai buvo tragiškas. Laidos metu mums pranešta, atsisveikinti su klausytojais, nes nuo vidurnakčio keičiasi savininkai, ir tuo pačiu — laidų profilis. Sąžiningai ir sunkiai WNDZ pastogėje nuo 1991 m. statytos kaladėles vienu akimirkui nuversti! Šių jau neturėjome progos eterje pasidalinti mūsų nelaime su mūsų klausytojais. Pirmoji mintis — nusipjauti ir nebe-tęsti per dvidešimtmetį nuveiktą radijo darbą. Tačiau kasdien redakcijos telefonas pastoviai skamba, žmonės neduoda ramybės, teiraujasi, kada vėl prabilisime. Nutarta — nepasiduoti! Atradome puikiai girdama AM stotį visiškai netikėtai. Tai trijų buvusių

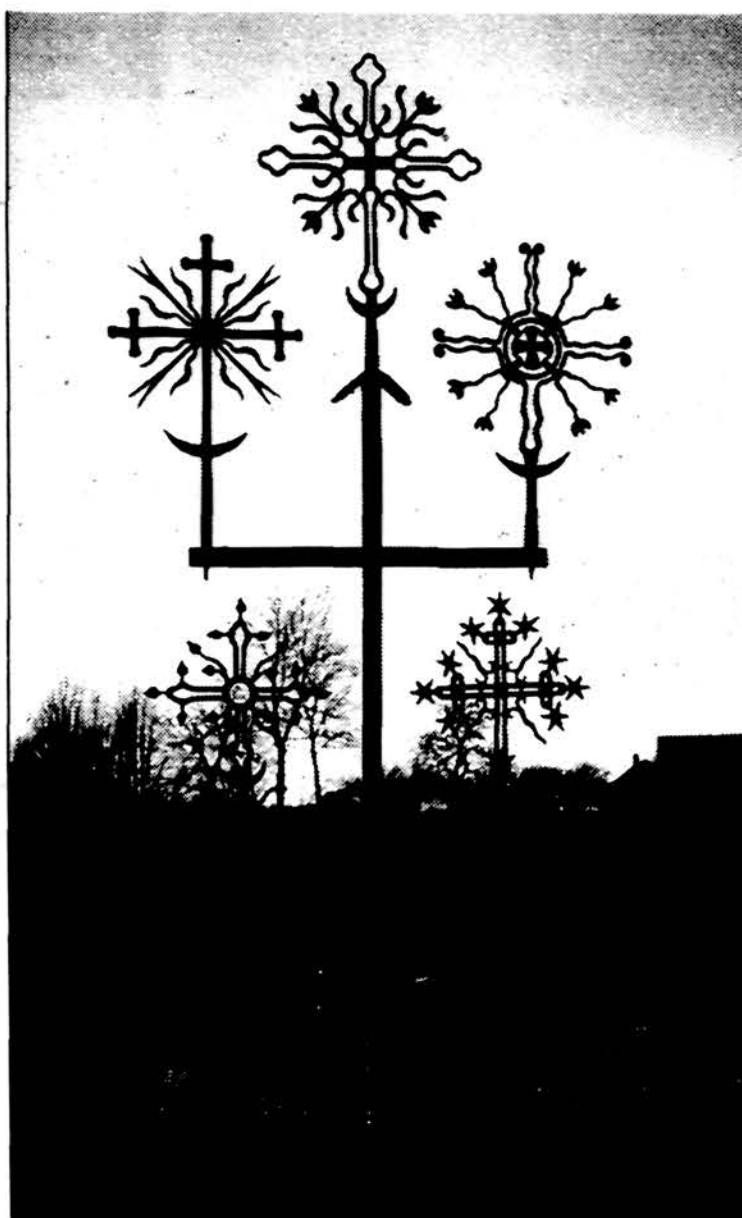
Indianoje besibankrutavusių stočių sujungimas į vieną stiprų siūstuvą. Deja, ten nėra jokios studijos! Užtat buvome priversti ieškoti kelio įsirengti savo nuosavą studiją, iš kur galėtume ruošti ir transliuoti dar įdomesnes laidas. Patys būdami Lietuvių fondo nariais nutarėme ten ir kreiptis dėl vienkartinės paramos.

Iš beveik milijono dolerių paramos išeivijos žiniasklaida iš šios lietuviškos tvirtovės tegavo 25,000! O iš dar neišdalintų „rezervų“ 200,000 dolerių nebuvo rasta noro iš fondo patenkinti kuklų mūsų prašymą. Kagi, nėra kito kelio kaip tik jungtis į tradicines eiles prašyti mūsų visuomenės paramos. Ir tai galime atlikti tik „Drauge“ dienraščio dėka. Skelbiame šimtininkų vajų, nes ko gero tai pats mažiausias reikišny. Pagaliau šiais infliaciniais laikais šimtas dolerių — nėra daug. Įsivaizduoti nuo 1991 m. gruodžio 17 d. buvo perduota eterje daugiau nei 2,400 laidų — išskirtinas, nepakartojama drąsus žingsnis išeivijos žiniasklaidos istorijoje! Visą tai sunkiomis sąlygomis buvo daroma, tik klausytojams o ne mums leidėjams. Dabar mes LITHUANIAN NEWS RADIOŽEMĖ L PRODUCTIONS testinamui? Pagaliau, tą sėkmingai daro net tokios rimtos televizijos stotys kaip 11-tasis kanalas Čikagoje. Tiesa pasakius, mums nepatogu prašyti tokios paramos, juolab prašantiųjų lietuvių tarpe užtiksi kiekvienam slenkstyje. Sunkiai vežtą vežimą per daugelį metų, š.m. sausio 23 d. be didesnių fanfarų atšventėme savo ŽEMĖ L PRODUCTIONS dešimtmetį ir patį tą laidą steigėjo 20 metų radijo žurnalistikos jubiliejų. Beje, praėjtyje būta liūdnesnių akimirkų, kai prieš trejetą metų WNDZ pakeitė formatą ir tik lenkiškai kalbant, tačiau net tada mūsų laidos vis dėlto ne-nutruko, prisiglaudėm kitur, kol vėl po maždaug 10 savaičių netikėtai buvome sugrąžinti į savo senas 750 AM bangas. Gi š.m. birželis — savotiškai buvo tragiškas. Laidos metu mums pranešta, atsisveikinti su klausytojais, nes nuo vidurnakčio keičiasi savininkai, ir tuo pačiu — laidų profilis. Sąžiningai ir sunkiai WNDZ pastogėje nuo 1991 m. statytos kaladėles vienu akimirkui nuversti! Šių jau neturėjome progos eterje pasidalinti mūsų nelaime su mūsų klausytojais. Pirmoji mintis — nusipjauti ir nebe-tęsti per dvidešimtmetį nuveiktą radijo darbą. Tačiau kasdien redakcijos telefonas pastoviai skamba, žmonės neduoda ramybės, teiraujasi, kada vėl prabilisime. Nutarta — nepasiduoti! Atradome puikiai girdama AM stotį visiškai netikėtai. Tai trijų buvusių

Ramūnė ir Raimundas
Marius Lapai

DĖL LAIŠKŲ Į LIETUVĄ

Susirašinėju su pussesere dažnai, jai būnant Sibire ir

„Saulėčių“ stovas. Kalvio Vytauto Jaručio specialiai sukurtas Smithsonian festivaliui, Washington, DC.

grįžus į Lietuvą. Jau kokie 5 metai kaip negauna mano laišku! Vis rašo, jaudinasi. Rašiau jos broliui (irgi sibirininkas) kaip mums einasi, kad dar gyvi esame. Vargšas rašo, kad laksto į paštą — mes turime rašyti paštui, kada išsiuntėme ir t.t. Paskui jai vėl pasakos — jei neregistruotas, negausi!

Pernai buvau Lietuvoje — tai prieš tai nusiunčiau registruotą — apie visą maršrutą, su fotografijom — tą gavau. Grįžau iš Lietuvos. Visiems parašiau, fotografijas išsiunčiau. Gavau. Tik ne pusseserė. Vėl pergavau — gaila fotografijų! Prašė rašyti per broli. Taip ir dariau. Bet jis turi jai vežioti laiškus! Rašo: „Bokim sukčiai — rašyk mergaitine pavarde“.

Pasirodo ji yra nubausta — užregistruota „nes pirmais nepriklausomybės metais nusiunčiau 5 dol. gelems ant tėvelių kapų, kurie buvo atvežti iš Sibiro! Bet ir kitiems siunčiau! Ir dabar perskaitau laiškus senos kartos lietuvių. Giminės dėkojo už 15 dol., kuriuos rado voke. Ir nenubausti! Gal mane reikėjo nubausti, o ne pusseserę?

Dar kas keista! Jai sako pašte, kad laiškų užtiuoję kažką kieta — gi fotografijos! Ar jau ir to negalima? Iš ten siunčia pluoštais. Keistas kraštas!

Kristina Kaffenberger
Detroit, MI

DAR NE VĖLU PRISIDĖTI

Atsisveikinti su kun. Antanu Saulaičiu, SJ, ir jį pagerbti š.m. birželio 21 dieną Jau-nimo centrą Čikagoje susirinko arti 400 asmenų. Kaip žinome, kun. Saulaitis dabar yra visų lietuvių jėzuitų provincijolas. Šis kuklus kunigas visą savo gyvenimą ir darbą yra pašventęs Dievui ir savo tautai. Jis ne tik kunigas ir mokslo žmogus, bet nuširdus mūsų jaunimo draugas, mokytojas ir vadovas.

Kun. A. Saulaitis iškeliavo į Lietuvą, kur jis labai reikalingas. Tėvai jėzuitai įvairiais būdais padeda Lietuvai atsistoti ant kojų. Jų gimnazijos Vilniuje ir Kaune yra ypatingos ir svarbios Lietuvai. Tėvai jėzuitai sunkiai dirba, bet tas darbas reikalauja didelių

išlaidų. Jiems reikalinga visų mūsų parama. Visi kun. Saulaičio draugai ir jo veiklos gerbėjai negalėję dalyvauti jo išleistuvėse, gali išreikšti jam pagarbą ir padėką finansine parama. Jis kilnius darbus. Piniginės aukos tėvams jėzuitams yra nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos siunčiamos: Jesuit Fathers — Baltic Project, 2345 W. 56 Street, Chicago, IL 60636. Palikimus galima rašyti: Lithuanian Jesuit Fathers tuo pačiu adresu. Daugiau informaciją gausite pasikambinę tel. 773-737-9891. Mieli broliai ir sesės lietuviai, dar ne vėlu prisidėti prie kun. A. Saulaičio ir tėvų jėzuitų kilnių darbų.

Jokūbas Gražys
Downers Grove

„GINTARĖLĖS“ — KIENO

Teko skaityti „Drauge“ straipsnį, pavadintą „Dvigu-bas malonumas“, kuriame pranešama apie ruošiamą septynių mergaičių pristatymą visuomenei. Šios mergaitės yra baigusios vidurinės mokyklas ir ruošiasi tęsti mokslą. Straipsnyje taip pat rašoma, kad jos yra lietuvių kilmės, bet tik viena jų buvo įsijungusi į Lietuvos Vyčių veiklą.

Kyla klausimas, ar bent viena iš jų žino, kad Lietuva buvo Sovietų okupuota ir tik 1990 metais atgavo nepriklausomybę? Iš aprašymų nematyti, kad jos būtų dalyvavusios demonstracijose dėl Lietuvos laisvės, nematyti, kad jos būtų įsijungusios pagalbai našlaičiams, seneliams, dalyvavusios BALFo rinkliavose.

Čikagoje ir jos apylinkėse buvo galima rasti mergaičių, kurios aktyviai dirbo dėl Lietuvos, rinko parašus, dalyvavo lietuviškoje veikloje ir prisidėjo prie aukų rinkimo „Saulutei“, Vaikų vilčiai, Mercy Lift, našlaičių fondams ir t.t.

Labai pagirtina, kad iškelia gabiasias mergaites, bet reikėtų nepamiršti ir tų, kurios prisidėjo prie lietuviškos visuomeninės veiklos.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

• Nėra nieko rimtesnio žmogui kaip humoras; tai ženklas, kad jis iš tikrųjų atviras visai tiesai.

Mark Van Doren

TARP MŪSŲ KALBANT

KOLUMBIJOS LIETUVIJA

Vaikystėje, gyvenant Klaidės mieste, teko pažinti vieną bedarbiaujančių jūrininką, išraižiusį visus pasaulio vandenius. Jo vardas buvo Ferdinandas, o mes jį vadindavome Feriu. Mes juo domėjome, bet jis mums nerodė didesnio dėmesio. Tačiau jis buvo didelis tūkles mėgėjas ir, mus pamatęs meškeriojant, neeng-davo prisėsti, o prisėdęs pasakoti apie keliones pasaulio vandenynais. Mūsų tėvai nelabai mėgo Ferdinanda. Jiems jis buvo paprastas svietio perėjūnas. Mums gi jis buvo kone tikras Kristupas Kolumbas.

Vieną kartą, meškeriojant Kuršių mariose, jis papasakojė apie Kolumbiją ir jos uostamiestį Cartagena, kur jam teko praleisti keletą mėnesių, gyvenant „ant bitiaus“. Tuo metu, vadinas, jis neturėjo nei pastovaus darbo, nei nuolatinės gyvenamosios vietos. Kolumbiečiai, jo žodžiais, esą labai draugiški, vienok labai staigūs ir žiaurški žmonės. Girdi, reikėjo būti budriam, nes kitu būdu galėjai susilaukti „kulipkos“ ir nugara. Pastaruosius žodžius tardamas, jis savotiškai nutęsavo pirmojo žodžio „a“ raidę ir antrojo žodžio pirmosios „a“ raidės ištarmą. Tais laikais mes dar nedaug žinojome apie tolimus kraštus. O, klausydami Ferdinando pasakojimų tikriausiai nei vienas nepagalvodavome, kad ir mums atsiras proga pakeliauti, net pasiekti Kolumbijos krantus. Čia rašančiam tokia proga pasitaikė 1959 m.

Prieškariniais metais. Kolumbijoje gyveno keturi lietuviai kunigai ir bene du pasauliečiai. 1946 m. jie emė rūpin-tis Europos pabėgėlių stovyklose gyvenančiais tautiečiais. Iniciatoriai: dr. Stasys Sirutis, kun. Vaclovas Dubinskas, kun. Nikodemus Saldukas, kun. Mykolas Tamošius. Jų pastangomis į Kolumbiją atvyko apie 500 lietuvių. Vieniems teko fiziniai padirbėti, o kitiems pavyko įsitvirtinti pri-

vatiose ir valstybinėse įstaigose. Dar kiti, nestokodami drąsos, kibo į savarankiškus užsiėmimus.

Vos tik „sušilę“, pradėjo rūpintis visuomeniniais reikalais. 1951 m. sostinės valstybiname muziejuje buvo surengta paroda, kurioje buvo išstatyti Lietuvos tautodailės ir meno dirbiniai. Taipgi buvo supažindinta su Lietuvos papročiais bei istoriniais, politiniais įvykiais. Ilgainiui ta paroda buvo nukelta į Medellino miestą. Vėliau buvo sudarytas choras ir tautinių šokių grupė. Prasidėjo ir laikraščių leidimas. Anuomet Bogotoje buvo leidžiami „Tėvynės aidai“, o Medelline — „Kolumbijos lietuvis“. Taipgi buvo išleista ne viena knyga. Pletantis veiklai, Bogotoje buvo atidaryti Lietuvių namai. Čia vykdavo susirinkimai, minėjimai, pobūviai, paskaitos, repetacijos ir t.t. Apie lietuvių ir Lietuvą buvo rašoma vietiniuose laikraščiuose. Lietuvos Diplomatines tarnybos pastangomis, 1953 m. Bogotoje buvo įsteigtas Lietuvos garbės konsulat. Konsulu buvo paskirtas dr. S. Sirutis. Religiniais reikalais rūpinosi Kolumbijoje gyvenę lietuviai salesiečiai.

Ilgainiui pradėjo retėti Kolumbijos lietuvių gretos. Vieni persikėlė į JAV, kiti į Kanadą, o dar kiti — kitur. Kiek žinoma, jie nepažuvo ir kituose kraštuose. Teko nugirsti, jog Kolumbijoje dar vis yra lietuvių. Vienas jų, Antanas Moccus, yra vertas išskirtinio dėmesio. Jis rektorius universitete ir paskui buvo išrinktas sostinės meru. Jis taipgi siekė valstybės prezidento vietos. Anot vieno Kolumbijos valstybininko, lietuviai buvo ir tebėra vertinami aukščiausiu laipsniu. Mums belieka tik džiaugtis. Tikrai, toks nedidelis skaičius žmonių, išguitų iš tėvynės ir tapusių „Dievo paukšteliais“, sugebėjo sėkmingai pasireikšti svietimoje. Šaunūs tie mūsų tėvynainiai!

Petras Petrutis

A.†A. JONAS SPAČKAUSKAS

Gyveno Burbank, IL, anksčiau Čikagoje. Mirė 1998 m. liepos 7 d., sulaukęs 73 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Nuliūdę liko: sūnus Vytautas ir jo šeima, duktė Liucija Dresden su vyru Dan ir jų vaikai, sūnus Liudas ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Laidotuvės privačios.

Šv. Mišios už velionio sielą bus aukojamos liepos 11 d. 9:30 val. ryto St. Albert the Great bažnyčioje, Burbank, IL (kampus Central ir State Rd.).

Nuliūdusi šeima.

Mūsų draugui ir korporantui, ką tik Kaune pagerbtam Garbės Doktorui,

A.†A. Dipl. inž. KAZIUI SEKMAKUI

mirus, reiškiamė užuojautą jo žmonai BIRUTEI, sūnui VIKTORUI ir dukrai RŪTAI.

„Fraternitas Baltis“ korporacijos narių užsienyje veiks:

Dr. Domas Giedraitis su šeima
Dipl. inž. Kostas Burba su žmona

A.†A. KAZIMIERUI PABEDINSKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnus JONĄ ir LEONĄ su šeimomis bei kitus artimuosius.

Buvę lietuvių gimnazijos Kempten, Vokietijoje bendraklasiai ir draugai:

Vladas ir Aukstė Mikliai
Ričardas ir Laima Ringiai

Algis ir Regina Šlepetiai
Vladas Gilyas

Lietuvių fondo „varikliai“. Iš kairės: Lietuvių fondo valdybos pirm. Povilas Kilius, dr. Antanas Razma, LF tarybos pirm. Algirdas Ostis ir nuolatinis korespondentas Juozas Koncius.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okasz, President

Patarnaujame Čikagoje ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

BALETO MOKYKLA BALZEKO MUZIEJUJE

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje jau antri metai vyksta baleto pamokėlių vaikams. Šios baleto mokyklės sumanytoja ir steigėja yra Sigita Balzekienė, o mokytoja — Eglė Klikaite. Eglė yra baigusi baleto mokyklą Lietuvoje ir džiaugiasi galėdama pritaikyti savo igūdžius ir patirtį Amerikoje, mokydama šio gražaus šokio meno ir pamokas susirinkusias mer-

gaites. Šiuo metu yra sudarytos dvi šokėjų grupės — jaunesniųjų (nuo 3 metų) ir vyresniųjų (nuo 6 metų). Planuojama sudaryti ir suaugusiųjų grupę. Dėl daugiau informacijos apie baleto pamokų tvarkaraštį ir mokėstį prašome skambinti Sigitai Balzekienei telefonu (630) 986-8613 K.V.

„Židinio“ pamaldos su šv. Mišių auka bus liepos 11 d., šeštadienį, 4 val. popiet; t. jezuitų koplyčioje. Visi nuširdžiai kviečiami.

Jaušiosios balerinos su globėjais (iš kairės): Sigita Balzekienė, mokytoja Eglė Klikaite ir Stasiu Balzėku.

Jonas ir Antanina Rejeiriai Oak Lawn, IL, besibai-giant Draugo fondo 1998 m. pavasario vajui, atsiuntė 200 dol. prie ankstesnių 800 dol. Inašų ir tapo Draugo fondo garbės nariais. Už paramą Draugo fondui esame labai dėkingi.

„Draugo“ talkininkai vėl buvo susirinkę t. marijonų vienuolyno liepos 9 d. ir siuntė laiškus visiems dienraščio skaitytojams. Be tokios darbštuolių tautos nebūtų įmanoma atlikti visų svarbiųjų darbų „Draugo“ išlaikymui. Prie laiško siuntimo darbavosi: Jurgis Vidžiūnas, Antanas Valavičius, Viktorija Valavičienė, Raimundas Rimkus, Mindaugas Baukus, Aleksas Kikilas, Sofija Kikilienė, Kazimieras Rožanskas, Ona Gradinskienė, Algis Damijonaitis, Stasė Damijonaitienė, Algirdas Cepėnas, Stasys Žilevičius, Juzė Ivašauskienė, Aleksas Smilga, Mečys Mikutaitis, Jurgis Januškevičius, Elvyra Zubavičienė, Vytautė Zubavičiūtė ir Vaclovas Momkus. Visiems esame labai dėkingi!

Jau galima išsigyti bilietus į susipažinimo su kun. Rimu Gudeliu pietus, kurie rengiami rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 2 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw. Norintieji rezervuoti vietas, prašomi skambinti: 773-434-4645 arba 773-434-3713. Daug kartų lietuviai reiškė susirūpinimą, kad ši parapija neturi lietuviškai kalbančio kunigo. Daugelio žmonių, įskaitant klebono kun. Mykolo Yakaičio, rūpestiu buvo iškvietas iš Lietuvos kun. R. Gudelis. Parodykime, kad įvertiname jį ir dalyvausime šiame pobuvyje.

Naujas „Baltijos“ projektas — Pasaulio lietuvių centro sodelyje kiekvieną šeštadienį veiks „Muzikos svetainė“. Nuo 6 val. iki 9 val. vakaro kviečiami vyresnieji ir jaunesnieji pasiklausti visų mėgstamos populiarios muzikos, galbūt pašokti valsą ir tango. Gros Artūras Blažukas ir Arūnas Augustaitis. Nuo 9 val. iki 12 val. vak. bus diskoteka jauni-mui.

„Draugo“ metinė šventė gamtoje ruošiamą rugpjūčio 2 d., sekmadienį, t. marijonų vienuolyno sode, prie dienraščio patalpų. Kaip paprastai, bus šv. Mišios vienuolyno koplyčioje, skanių valgių, gairių atsigerimų, na, ir laimėjimai. Vėl kreipiamės į skaitytojus, ieškodami laimikių „laimės šuliniui“. Jeigu kas galėtų paaukoti gražių daiktelių (ir daiktų), būtume labai dėkingi — atneškite į administraciją darbo dienomis.

Našlių, našliukų ir pavienių klubo smagi gegužinė įvyks liepos 19 d. Vytauto Didžiojo šaulių salėje, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Bus gardaus maisto, gėrimo ir gera muzika. Pradžią 12 val. Valdyba kviečia dalyvauti ir smagiai laiką praleisti.

Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija jau šešioliktą kartą rengia savo metinį festivalį liepos 10, 11 ir 12 d. Penktadienį, t.y. šiandien, pradžią 6 val. vak.; šeštadienį ir sekmadienį — nuo 12 val. iki 10 val. vakare. Svečius linksmins Algimantas Barniškis su savo orkestru, bus gero lietuviško maisto ir gairių gėrimų. Festivalis vyks Western gatvėje, tarp 47 ir 49 gatvių. Visi nuširdžiai kviečiami.

Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ rengia Jūros dieną liepos 19 dieną, sekmadienį, Union Pier, MI. „Gintaro“ vasarvietėje bus dienos atidarymas ir vėliau pakėlimas. 12:30 val. p.p., 1 val. p.p. pamaldos, 3 val. popiet dalyvaus jama Čikagos ramovėnų rengiamose nepriklausomos Lietuvos Respublikos prezidentų pagerbimo apeigose International Friendship Gardens, Michigan City, IN. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Dienos programa vykdoma Michigan valstijos laiku (viena valanda vėliau, kaip Čikagoje).

PLAUKĖME UPĖMIS IR EŽERAMS

Po ilgesnės pertraukos vyresniųjų lietuvių centro vadovybė vėl suorganizavo išvyką — žemės keliais ir vandenis. Nors Čikagą užpuolė didžiausi karščiai, išvykų entuziastų tas neatbaidė. Salčiai ar karščiai — nuolatiniai ekskursantai visada parengties stovyje. Tad ir ši kartą, birželio 26 d., susirinkę „Seklyčioje“, atvykus autobusui, sėdame ir važiuojame ežero link. Nors keletą kartų plaukėme didžiuliu laivu „Spirit of Chicago“, šį kartą plauksime mažesniu „Wendella“ laiveliu, kuris saugumo atžvilgiu yra tikrinamas ir saugus.

Atvykę prie Chicago upės pakrantės, kur mūsų jau laukė laivas, saugiai sulipę ir susėdę (į upę niekas neįkrito), laivo kapitoniui davus signalą, leidžiamės Chi-

cago upe ir stebime didingus dangoraižius: John Hancock, Water Tower, ir t.t. Įplaukėme į Michigan ežerą. Oras pasigėrėtinai, puikus, švelnus vėjelis pučia, jautiesi lyg būtum rojuje. Būreliais pasiskirstę, keleiviai dalinasi įspūdžiais, nes vieni jau daug kartų aplinką matę, o kiti ne visai. Turėjome savo tarpe atostogaujantių svečių iš mūsų tėvynės Lietuvos. Tai 8-metis Beniukas su savo mamyte. Beniukas viskuo domėjosi. Tikiuosi, kad jis parsiveš gražių prisiminimų iš mūsų ekskursijos.

Štai laivas, praplaukęs Soldier's Field, McCormick Place, apsisuko ir grįžtame atgal, stebėdami „Sun Times“ dienraščio pastatą, Civic operos rūmus, Merchandise Mart, Navy Pier ir kitus. Įplaukėme į Chicago upę ir renkamės prie išėjimo. Visų veidai šviečia džiaugsmu. Tokio malonumo seniai beturėjome, tad ir vėl atgal. Vairuotojas profesionalus ir greitatos orientacijos, tad kažkas pasilė jam atidaryti vairavimo mokyklą.

Štai mes jau prie „Seklyčios“. Tai — vyr. lietuvių uostas. Sūjęs gražioji, atvešintoj „Seklyčio“ prie puikiai paruoštų stalų malšiuome troškuli ir alkį. Truputį užkandę, vėl vienas už kito pasakojame ką matę, ką girdę. Pasirodo, kad kažkas net kausėsi gidės aiškinimui. Dėkojame Socialinio skyriaus vadovybei už šios išvykos suorganizavimą, ypatingą padėką priklauso išvykos vadovui E. Sirutienei, kuri ne tik suregistruoja, suskaičiuoja, bet ir rūpinasi, kad kas nesusirgtų, nepaklystų ir visi laimingai grįžtume atgal.

O.Lukienė

IŠ ARTI IR TOLI

JBANC SUSIRINKIMAS VAŠINGTONE

Birželio 5 d. JBANC (Joint Baltic American National Committee) suorganizavo susirinkimą-pobuvį su Latvijos premjeru Karsts. ALTo atstovas Vašingtone Algirdas Rimas kartu su juo dalyvavo valandą trukusiose diskusijose su JBANC taryba ir Baltų instituto nariais. Premjeras Karsts gan pesimistiškai žiūrėjo į NATO narystės perspektyvas, bet teigė, kad latviai stengsis kuo geriau pasiruošti narystei ir sekti lietuvių pavyzdžiu.

ALTO LOS ANGELES SKYRIUS

Visuotiniame narių susirinkime kovo mėnesį Amerikos Lietuvių tarybos Los Angeles skyrius išsirinko naują valdybą. Ji pasiskirstė pareigomis taip: Antanas Mazeika — garbės pirmininkas, Albinas Markevičius — pirm., Aloyzas Pečiulis — I vicepirm., Daiva Čekanauskaitė — ryšiams su valdžia, Tadas Dabšys — jaunimo reikalams, Nemyra Enck — ryšiams su visuomene, Regina Gasparonienė — sekretorė ir ižd., Irena Aleknavičienė — lietuvių reikalai, Marytė Šepikienė — ypatingi reiginiai.

AMERIKOS LIETUVIŲ DOVANA LIETUVOS DAILĖS MUZIEJUI

Jungtinės Amerikos Valstijose, Lemonte, veikiantis Pasaulio lietuvių centras Lietuvos dailės muziejui atsiuntė ypaci vertingą dovaną — didelį tapytojo Prano Domšaičio kūrinių rinkinį. Jis papildė jau anksčiau Amerikos lietuvių deka muziejuje šio dailininko darbų kolekciją. Naujusia dovana — jau trečioji ir

Po Sutvirtinimo sakramento Pal. Jurgio Matulaičio mišios bažnyčioje kartu su vysk. Paulium Baltakiu, OFM, džiaugiasi dr. Lino ir Rimos Sidrių šeima. Šalia vyskupo stovi jų dukros Saule ir Gaja, kurios priėmė Sutvirtinimo sakramentą su visa klase, ir mama (su gėlemis), kuri ruošė vaikus sakramentui.

visų didžiausia: joje net 221 Prano Domšaičio darbas. Iki šiol jie saugoti Lietuvių dailės muziejuje Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Pranas Domšaitis gimė 1880 metais Kruopynų kaime dabartinėje Kaliningrado srityje. Iki 27 metų busimasis tapytojas dirbo tėvų žemė. Rimtas meno studijas pradėjo Vokietijoje, į Vokietijos meno gyvenimą po Pirmojo pasaulinio karo įsijungė jau keturiasdešimtmetis dailininkas. Apie Prano Domšaičio kūrybą suskato rašyti įtakingi kritikai, ja susidomėjo muziejai, dailininko paveikslus pirkė Berlyno Nacionalinė galerija, Meno akademija, Liubeko, kitų miestų muziejai ir kolekcionieriai.

1949 metais Pranas Domšaitis persikėlė gyventi į Pietų Afrikos Respubliką, buvo gerbiamas ir pripažintamas, 1964-aisiais jam suteikta Pietų Afrikos Respublikos premija. Dailininkas mirė 1965 metais.

1980-aisiais didžiąją dailininko kūrinių dalį iš Prano Domšaičio našlės nupirko

Lietuvių fondas. Amerikos lietuviai anksčiau jau yra padovanoję Lietuvos dailės muziejui 180 dailininko darbų, o dabar dovanoja dar daugiau kaip du šimtus.

Liepos 9 dieną 11 val. Vilniaus paveikslų galerijoje rengiama spaudos konferencija, kurioje pristatomi gauti Prano Domšaičio kūrinių. (Elta)

PRANCŪZIJOS ORDINAS LIETUVIUI

Reikšmingas Prancūzijos apdovanojimas — Garbės legiono ordinas — atiteko Lietuvos ekonominės plėtros agentūros tarybos pirmininkui Vytautui Gruodžiui. Ordinas įteiktas per ceremoniją, kuri liepos 7 d. surengta Prancūzijos ambasadoriaus Mochel Touraine rezidencijoje Vilniaus Turniškių rajone.

Dar 1802 metais imperatoriaus Napoleono I įsteigtą ordiną buvusiam Atviros Lietuvos fondo vykdančiajam direktoriui gegužės 15 dienos dekretu paskyrė Prancūzijos prezidentas Jacques Chiras.

Čikagos Lietuvių pensininkų sąjungos valdybos posėdis, įvykisio birželio 30 d., dalyviai. Iš kairės: Regina Petrauskienė, Emilija Kantgienė, Antanina Repšienė, Stasė Rudokienė, Alex Navardauskas (pirm.), Janina Skama. Nuotr. Antano Malinausko

SKELBIMAI

• Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuširdžiai padėsime, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730.

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Slutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. TRANS-PAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

• Pardudame lėktuvo bilietus į Lietuvą ir kitus pa-

saulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320.

• Besidominčiam audi-mu, galiu atiduoti mažas automatinės lietuviškas audio stakles ir siūlų. Kreiptis lietuviškai arba angliškai į Stanley, tel. 773-779-1775.

• Anglijos lietuvių klubo gegužinė bus šį sekmadienį, liepos 12 d., 12 val. Šaulių namuose. Visi nariai ir svečiai kviečiami atsilankyti ir linksmai praleisti laiką.

• Amerikos Lietuvių inžinierių ir Architektų sąjungos Čikagos skyrius organizuoja gegužinę liepos 26 d. Rudaičių Marchertų vasarvietėje, 3848 Porchartrain, Michiana, MI. Kviečiami nariai ir jų svečiai.

• Pažaislio muzikos festivalis Jaunimo centrel! Š.m.

Taip įvertintas Kanados lietuvių verslininko V. Gruodžio „indėlis, stiprinantis Lietuvos ir Prancūzijos integracijos į Europą labui“.

Nuo 1993 metų dirbdamas Atviros Lietuvos fonde, jis nemažai nuveikė, kad Lietuvos studentai galėtų mokytis Prancūzijoje ir kitose Europos valstybėse. V. Gruodis taip pat yra vienas Lietuvos vadybos instituto kūrėjų — tarp šios įstaigos partnerių yra Paryžiaus aukštoji komercijos ir Londono verslo mokykla.

Prancūzijos Garbės legiono ordinas suteikiamas ir civiliams, ir kariškiams. Toks apdovanojimas yra tekęs grupei Lietuvos politikos ir kultūros veikėjų, kariškių. (Elta)

Pažaislio muzikos festivalis Jaunimo centrel! Liepos 12, 19 ir 26 d., 12:15 val. p.p., JC kavinėje bus rodomos trys skirtingos operų, operetų ir bažnytinės muzikos vaizdajuostės. Pirmoji vaizdajuostė — Kauno solistų atliekamos arijos iš operetų — bus šį sekmadienį, liepos 12 d. Visi kviečiami.

„Draugo“ talkininkai, siuntę laiškus liepos 9 d. Nuotr. Jono Kuprio

ARAS ROOFING
Anykštų K. J.

(sk.)